

TVÆRGÅENDE RAPPORT

Redegørelse for 5 af Socialministeriets puljer målrettet socialt udsatte
af Lars Messell

vfc socialt udsatte

VIDENS- & FORMIDLINGSCENTER FOR SOCIALT UDSATTE

© VFC Socialt Udsatte 2005

Teksten kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

Lars Messell

Tværgående rapport

Redegørelse for 9 af Socialministeriets puljer målrettet socialt udsatte

Henvendelser om rapportens indhold kan ske til forfatteren

ISBN: 87-91509-18-1

1. udgave, 1. oplag

Trykt i 300 eksemplarer

Omslag: Aakjærs a/s, Vejle

Tryk: xxxxxxx

Pris: 60 kr. + forsendelsesomkostninger

Publikationen kan downloades og bestilles via www.vfcudsatte.dk

Publikationen kan også rekvireres ved henvendelse til:

VFC Socialt Udsatte

Suhmsgade 3

1125 København K

Tlf. 33 17 09 00

Fax 33 17 09 01

kbh@vfcudsatte.dk

CVR/SE: 2718 10 07

VFC Socialt Udsatte er en selvejende institution under Socialministeriet.

Centrets formål er at indsamle, udvikle og formidle viden og praksiserfaring om socialt udsatte grupper. Centret skal desuden bidrage til udvikling af det sociale arbejdes metoder og medvirke til udvikling af handlingsperspektiver og konkrete løsningsforslag.

Vi udfører undersøgelser, evalueringer, analyser og kortlægninger. Desuden tilbydes konsulentbistand i forbindelse med bl.a. metodeudvikling og udviklingsopgaver, faglig vejledning og undervisning. Vi løser opgaver i hele det offentlige system, særligt for statslige, amtslige og kommunale myndigheder, samt for private og frivillige organisationer. Vi arbejder både med rekvirerede opgaver og efter aftale med Socialministeriet.

Læs mere på www.vfcudsatte.dk

TVÆRGÅENDE RAPPORT

Redegørelse for 5 af Socialministeriets puljer målrettet socialt udsatte

Af Lars Messell

Forord

Rapporten her er en tværgående rapport til Socialministeriet om tendenser i projekter, der har fået tilskud fra en ansøgningspulje i Socialministeriet. Det drejer sig om puljer rettet mod særligt vanskeligt stillede mennesker i socialt udsatte grupper. Og det drejer sig om statusrapporter fra projekterne, som de årligt indsender til ministeriet med beskrivelse af projektførelse og projektræsultater – eller afsluttende rapporter som indsendes til ministeriet ved afslutning af projektet. Datagrundlaget er de 330 projektrapporter, som Videns- og Formidlingscentret for Socialt Udsatte (VFC Socialt Udsatte) i 2004 har gennemgået og resumeret for ministeriet.

'Socialt udsatte' kan beskrives som mennesker, der på et givent tidspunkt udgør en såkaldt farebiografi. Farebiografien hentyder til en livssituation og fremtidsudsigt, der er svær for personen at styre til egen fordel, og som indeholder en overhængende risiko for decideret udstødelse. De risikofremmende faktorer i livssituationen består blandt andet af:

1. Omfattende afkobling fra centrale delsystemer i samfundet (arbejde / økonomi, politik, familie m.m.)
2. Begrænset evne til eller mulighed for selvbestemmelse
3. Identitetstræk med negative kulturelle konnotationer og stigmatiseringsrisiko
4. Begrænset adgang til social anerkendelse

Den sociale indsats over for de særligt vanskeligt stillede blandt de socialt udsatte er vanskelig, fordi de har komplekse sociale problemer, der ofte ikke lader sig afhjælpe med nogen standardindsats. Ansøgningspuljerne målrettet socialt udsatte skal derfor ses som et initiativ fra statslig side for at hjælpe (amts)kommuner og private organisationer med at finde nye veje for denne indsats.

De 5 puljer er 'Bo2000' + 'Bo2003' (Udbygning af socialpsykiatriske tilbud), 'Hjemløs' (Gennemførelse af handleplanen for hjemløse), '15M' (Sociale tilbud til personer med sindslidelser), 'Udsatte' (Indsats over for socialt udsatte grupper) og 'Krisecentre' (Forøget kapacitet og kvalitet på kvindekrisecentre).

Det tværgående i denne rapport består i, at det indsendte materiale fra projekterne er afsøgt for gennemgående mønstre på en række parametre, som fortæller noget om indhold og udviklingstendenser i projekterne. Ministeriet får derved mulighed for at medinddrage den seneste udvikling i projekterne i sit beslutningsgrundlag for den fremtidige puljepolitik.

Resuméerne af projektrapporterne og den tværgående rapport bliver offentliggjort på Socialministeriets projektdatabase på hjemmesiden www.projektdatabasen.dk, så de indhøstede erfaringer i projekterne er offentligt tilgængelige.

Lars Messell
VFC Socialt Udsatte
Marts 2005

Indhold

Forord	2
1. Indledning.....	5
1.1. Puljernes finansieringsgrundlag.....	5
1.2. Puljetyper	5
1.3. De 5 ansøgningspuljer der behandles i denne rapport	6
1.4. Indsamling og formidling af viden om hvad der sker i puljernes projekter	10
1.5. Denne rapports opbygning	11
2. Datamaterialet og analysen i denne rapport	12
2.1. Projektrapporternes udsagnskraft	13
2.2. Analysen af datamaterialet.....	15
2. Resumé.....	18
3. Perspektivering - betydningen af ansøgningspuljer.....	21
4. 'Bo2000' & 'Bo2003' – tendenser	27
4.1. Projekterne der har rapporteret i 2004	27
4.2. Sammenfatning	32
5. Hjemløs – tendenser	33
5.1. Projekterne der har rapporteret i 2004	33
5.2. Sammenfatning	37
6. '15M' – tendenser	38
6.1. Projekterne der har rapporteret i 2004	38
6.2. Sammenfatning	41
7. 'Udsatte' - tendenser	43
7.1 Puljens formål	43
7.2. Projekterne der har rapporteret i 2004	43
7.3. Sammenfatning	46
8. 'Krisecentre' - tendenser.....	48
8.1. Hvad er et krisecenter?	48
8.2. Puljens formål	48
8.3. Projekterne der har rapporteret i 2004	49
8.4. Sammenfatning	51
Bilag 1. Skabelon for VFC Socialt Udsattes udarbejdelse af projektresumé.....	52
Bilag 2. Rapportskabelon for ”små” projekter.....	54
Bilag 3. Rapportskabelon for ”store” projekter	56
Bilag 4. Liste over rapporterende projekter	61
Appendix 5. Summary	78

1. Indledning

Nedenfor beskrives de 5 ansøgningspuljer, som denne tværgående rapport omhandler. Derefter gives en beskrivelse af den indsamling og formidling af viden fra projekterne, som Socialministeriet har foranstaltet. Afslutningsvis beskrives rapportens opbygning.

1.1. Puljernes finansieringsgrundlag

Ansøgningspuljer er finansieret via Lov om Satsreguleringsprocent, den såkaldte Satspulje, som blev vedtaget første gang af Folketinget i 1990. Pengene i Satspuljen bliver tilvejebragt ved en reduktion i en række lovbestemte sociale ydelser, og anvendes ifølge lovteksten til 'foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet med henblik på forbedring af vilkårene for overførselsindkomstmodtagere og svage grupper'. Pengene forbruges under det ministerium, der har området under sig.

Der tages hvert år af Folketinget stilling til, hvor stor årets satsreguleringsprocent skal være. Pengenes anvendelse besluttet med vedtagelse af Finansloven, hvor de er kontoført på baggrund af en satspuljeaftale indgået mellem en række af Folketingets partier.

En stor del af Satspuljen er i årene siden 1990 blevet anvendt til ansøgningspuljer i Socialministeriet. De fleste af ansøgningspuljerne har haft en lang levetid startende med en 3-årig bevillingsperiode, efterfulgt af en satspuljeaftale om at fortsætte puljen i en måske lidt ændret form i en ny 3 årig periode – ændret form med hensyn til definition af puljens målgruppe, eller med nye prioriteringer af problemstillinger der vil kunne nyde fremme.

1.2. Puljetyper

Der kan skelnes mellem forskellige puljetyper med finansiering via Satspuljen. Ansøgningspuljer er blot én af dem:

Ansøgningspuljer

Pengene bevilges til et nærmere beskrevet projektformål efter ansøgning fra en nærmere beskrevet ansøgerkreds. Nogle puljer har et meget bredt projektformål eller en meget bred målgruppe – eksempelvis puljen 'Udsatte' der har en meget bred beskrivelse af målgruppe. Andre puljer har et mere snævert projektformål eller en mere snæver målgruppe – eksempelvis puljen 'Krisecentre'.

Puljer til centralt iværksatte initiativer

Pengene anvendes af ministeriet selv til at iværksætte aktiviteter, fx forsøgsprojekter, modelprojekter, forskning eller formidlingsaktiviteter.

Bløktilskudspuljer

Bløktilskudspuljer er betegnelsen for puljer, hvor pengene udbetales via bløktilskud. De er således øremærkede midler til et fra centralt hold fastsat formål.

Driftsbevilling

Nogle af Socialministeriets 'puljer' er midler, der er øremærkede til oprettelse / drift af en navngiven institution eller aktivitet.

Indsats i form af kombination af puljetyper

Ofte har indsatsen på et område via Satspuljemidler udgjort en kombination af puljetyper. Fx er der blevet afsat puljemidler til centrale initiativer efter, at der har været brugt puljemidler i en ansøgningspulje. Det har været, når man centralt ønskede at få et overblik over, hvad der blev gjort af indsatser og høstet af erfaringer i de projekter, som fik tilskud fra ansøgningspuljen. VFC Socialt Udsattes arbejde med formidling og tværgående analyse af projekterfaringer fra projekter i ansøgningspuljer målrettet socialt udsatte er et eksempel på et sådant centralt initiativ.

Et andet eksempel på kombination af puljetyper er, at der er blevet afsat puljemidler til centrale initiativer inden, der blev afsat puljemidler i en ansøgningspulje. Det har været, når man tog et centralt initiativ for at afdække, om der var et behov for en ansøgningspulje – og fandt ud af, at det var der.

Et tredje eksempel: Centralt fra har man fortsat indsatsen på et område ved først at oprette en ansøgningspulje, og så – efterhånden som bevillingerne af puljemidler ophørte – overføre midlerne til at udgøre en del af bloktilskuddet til kommunen. Det gælder eksempelvis puljen 'Udsatte'.

1.3. De 5 ansøgningspuljer der behandles i denne rapport

I ministeriets ansøgningsvejledninger for puljerne er puljens formål og målgruppe nærmere beskrevet, og der gives eksempler på problemstillinger, som man gerne vil have at der bliver gennemført projekter omkring.

Som nævnt i forordet drejer det sig om følgende 5 ansøgningspuljer: 'Bo2000' + 'Bo2003', 'Hjemløs', '15M', 'Udsatte', 'Krisecentre'

Både hvad angår formål og målgrupper er der overlap mellem puljerne. Se tabel:

Tabel 1. formål og målgrupper i de 5 ansøgningspuljer

Pulje	Formål	Målgrupper
Bo2000 + Bo2003	Botilbud Bostøttetilbud Andre sociale tilbud	Ikke indlagte sindslidende
Hjemløs	Botilbud Bostøttetilbud Akuttibilud Andre sociale tilbud Sundhedsmæssige tilbud	Hjemløse Narkoprostituerede
15M	Bedre levevilkår	Ikke indlagte sindslidende
Udsatte	Botilbud Bostøttetilbud Andre sociale tilbud Sundhedsmæssige tilbud	Særligt udsatte blandt: Hjemløse Misbrugere Ikke indlagte sindslidende Prostituerede
Krisecentre	Øget kapacitet og kvalitet i Kvindekrisecentre	Voldsramte kvinder og deres børn

Formålmæssigt ses især botilbud, bostøttetilbud og andre sociale tilbud at være gengangere. Målgruppemæssigt kan man sige, at den enkelte pulje tager afsæt i et bestemt belastende kendetegn ved mennesker i den gruppe, den er rettet mod, og gruppen er så – i kraft af at bestå af socialt udsatte – ofte kendetegnet ved også at opvise de andre puljers målgruppers belastende kendetegn.

De tværgående analyser i denne rapport behandler projekterne i hver enkelt pulje for sig for at fokusere på, hvad den enkelte puljes midler er anvendt til.

Puljen 'Bo2000' + 'Bo2003'

BO2000 blev udmeldt første gang ved satspuljeaftalen for 2000 – heraf navnet - med en løbetid på 3 år. I 2003 blev puljen fortsat, nu med navnet Bo2003.

Formålet med Bo2000 og Bo2003 puljen er at tilvejebringe flere og bedre sociale tilbud til mennesker med sindslidelser.

Der har kunnet søges midler af (amts)kommuner og private organisationer til at etablere bostøttetilbud / botilbud til mennesker med sindslidelser. Derudover kunne der søges tilskud til udvikling af andre sociale tilbud - fx beskæftigelsestilbud eller væresteder til de sværest stillede grupper af sindslidende, kvalitetsudvikling i den socialpsykiatriske indsats, samt kurser for mennesker, der arbejder som frivillige inden for området.

Puljen 'Hjemløs'

Puljen blev udmeldt første gang ved satspuljeaftalen for 2000. Formålet med puljen var at støtte regeringens aftale med de kommunale parter om at gennemføre regeringens handleplan for hjemløse.¹

Centralt fra beskrev man puljen med angivelse af følgende eksempler på målgrupper. Dette sås som hjemløsegrupper, der særligt måtte formodes at have brug for en forstærket indsats:

- Boligløse
Der kan skelnes mellem at være boligløs og at være hjemløs. Betegnelsen boligløs anvendes om personer, der midlertidigt er uden passende bolig, mens betegnelsen hjemløs signalerer boligløshed samt tilstedeværelsen af mere massive og varige sociale problemer, hvoraf manglen bolig kun er et blandt mange. Når man centralt fra har peget på denne gruppe blandt de hjemløse, kan det fx ses som et ønske om en forstærket forebyggende indsats over for mennesker, der er i risiko for at blive hjemløse.
- Narkoprostituerede
- Syge hjemløse
- Unge hjemløse

Og centralt fra angav man følgende eksempler på indsats typer på området:

¹ Socialministeriet. Det fælles ansvar. Regeringens handlingsprogram for de svageste grupper. 2002.

- Bostøtte
Ved at pege på vigtigheden af en bostøtteindsats pegede man blandt andet på problemstillinger for de 'funktionelt hjemløse', dvs. mennesker som har en bolig, men som ikke magter at bo i den uden støtte, og som derfor er i risiko for at blive hjemløse. Også dette kan ses som et ønske om en forstærket forebyggende indsats.
- Akuttilbud
- Tilbud af social- og sundhedsmæssig karakter
- Alternative plejehjem
Tanken om at der bør tilbydes 'alternative plejehjem', bygger på at der var meldinger om plejekrævende hjemløse, som ikke passede til almindelige plejehjem i kraft af at have andre behov end andre plejekrævende, og i kraft af at have en anden adfærd end andre plejekrævende.
- Initiativer i § 94-boformer
Når der blev peget på en indsats fra disse boformer, hænger det sammen med dels, at det var dem, der fortalte, at der var bestemte personer, som kom igen og igen – dvs. ikke var i stand til at stabilisere sig i en varig bolig efter at have boet på boformen – og dels at der var § 94 boformer, som gjorde opmærksom på, at sammensætningen af beboere i disse år skifter karakter, således at det er nødvendigt at udvikle indsatsen.

Puljen '15M'

Puljen blev udmeldt i 2001. I den satspuljeaftale, der lå til grund for udmeldingen, var der afsat midler til disposition i årene 2001-2004.

Puljens overordnede formål var at støtte forbedring af ikke-indlagte psykiatriske patienters forhold.

Ministeriet ville lægge vægt på metodeudviklende projekter og især prioritere 3 emner:

- Imødegåelse af social ulighed i sundhed, særligt med henblik på svært stillede sindslidende
- Brugerinvolvering og kvalitetsudvikling i den socialpsykiatriske indsats
- Beskæftigelse og aktivering af sindslidende

Ved satspuljeaftalen i 2002 besluttede man at midler i puljen, som ikke blev brugt til bevilget projektstøtte – fx fordi et projekt med støttebevilling aldrig blev sat i gang eller ophørte før planlagt - skulle anvendes til forankring af og en fortsat udbygning af tilbudene til personer med sindslidelser og til nye initiativer med fokus på indsats over for børn og unge med sindslidelser samt mennesker med dobbeltdiagnose.

Puljen 'Udsatte'

Puljen blev udmeldt i satspuljeaftalen for finanslov 2002. I denne aftale blev der afsat puljemidler i puljen til disposition i årene 2002-2005. Puljen blev for 2004 tilført midler fra 50M-puljen og Hjemløs-puljen, hvor der fandtes midler, der ikke var disponeret over. Dette skyldtes, at man i Udsatte-puljen havde set sig nødsaget til at afslå ansøgning om puljestøtte til en række støtteegnede projekter. Desuden valgte man at yde støtte til en

række støtteegnede projekter fra andre af Socialministeriets ansøgningspuljer. Der blev afsat en meget stor del af puljens midler til indsats over for socialt udsatte i landets største byer.

Udsatte-puljens midler skulle anvendes til en styrket indsats over for særligt udsatte grupper. Der blev i udmeldingen om puljen peget på, at det kunne dreje sig om særligt udsatte fra fx følgende udsattegrupper:

- Hjemløse
- Stof- og alkoholmisbrugere
- Sindslidende
- Prostituerede

I udmeldingen om puljen blev der givet eksempler på indsatstyper, dvs. projektformål:

- Botilbud
- Bostøtte / aktivitetstilbud
- Støttekontaktpersonordninger
- Varmestuer
- Akuttilbud
- Alternative plejehjem og skadestuer og behandling

I udmeldingen blev der peget på, at man ville prioritere projekter, der arbejdede med brugerorganisering, samarbejde og forebyggelse:

- Brugerorganisering i de socialt udsatte grupper
- Samarbejde mellem (amts)kommuner og frivillige organisationer og foreninger.
- En styrket indsats over for børn af udsatte grupper og børn af forældre med fysisk eller psykisk handicap - herunder en forstærket indsats i forbindelse med den tidlige opsporing og støtten til barnet og familierne

Og endelig blev der i udmeldingen peget på vigtigheden af at opbygge viden på området.

Der har kunnet søges om støtte både til etablering og drift. Der er blevet givet op til 100 % støtte til etablering og til driften i de første 2 år. Hensigten har fra satspuljepartiernes side været at få ansøgerne til at etablere en indsats, som de ikke på egen hånd ville have valgt at bekoste.

Efter de første 2 driftsår vil eventuel fortsat driftsstøtte til projektet blive mindsket med årligt 20 %, og den derved sparede puljestøtte vil i stedet blive udbetalt som øget bloktilskud til kommunerne. Hensigten fra satspuljepartiernes side med denne finansieringsmodel har været at give projekterne en længere løbetid end de 3 år der er det normale ved puljestøtte, fordi erfaringen havde vist, at en projektperiode på 3 år for en del projekter er for kort tid til, at projekterne kunne indhøste erfaringer og finde forankring.

Puljen 'Krisecentre'

Puljen 'Krisecentre' er en del af Udsatte-puljen, og blev første gang udmeldt i 2003.

Puljens midler skulle benyttes til to ting. Dels til at øge kapaciteten på krisecentrene, fordi man – især i krisecentrene i hovedstadsområdet – havde måttet afvise hjælpsøgende kvinder på grund af pladsmangel. Og dels til at støtte et løft i kvaliteten af indsatsen på kvindekrisecentre. Et særligt fokusområde for kvalitetsløft var styrkelse af indsatsen for børnene til de kvinder, der blev optaget på krisecentret.

Puljen er en pulje med en meget konkret afgrænset ansøgerkreds, en meget konkret målgruppe og meget konkrete projektføremål.

1.4. Indsamling og formidling af viden om hvad der sker i puljernes projekter

I 2000 kom der rapport fra et puljeudvalg, som man havde nedsat i Socialministeriet². Udvalget pegede blandt andet på, at formidlingen af projekterfaringer og projektræsultater burde forbedres, så den dybe tallerken ikke behøvede at blive opfundet igen og igen i projekt efter projekt. Anbefalingerne i udvalgsrapporten foranledigede Socialministeriet til at foretage væsentlige ændringer i tilrettelæggelsen af indsamling og formidling af viden om projekterne i sine ansøgningspuljer.

Formidlingsmæssigt besluttede ministeriet en indholdsmæssig fornyelse af sin projektdatabase på Internettet, www.projektdatabasen.dk. Databasen skulle fremover indeholde ikke blot de puljestøttede projekters projektbeskrivelser, men også resuméer af projektføreløb, projekterfaringer og projektræsultater.

Hvad angår indsamlingen af oplysninger fra projekterne, udarbejdede ministeriet standarddispositioner for, hvad en projektrapport skulle indeholde oplysninger om - skabeloner.

4 af Socialministeriets formidlingscentre blev inddraget i dette nye arbejde med indsamling og formidling af viden om, hvad der sker i projekterne. Ministeriet indgik aftale med de 4 formidlingscentre om at udarbejde resuméer af projektføreløb, projektræsultater og projekterfaringer i projekterne på grundlag af de statusrapporter og slutrapporter, som projekterne sendte ind til ministeriet. De 4 centre var:

- Formidlingscentret Storkøbenhavn
- Formidlingscenter for Socialt Arbejde i Esbjerg
- Formidlingscenter for Socialt arbejde med unge
- Udviklings- og Formidlingscentret for Børn og Familier

Formidlingscentret Storkøbenhavn og Formidlingscenter for Socialt Arbejde i Esbjerg er pr. 1.7.2003 blevet fusioneret med 3 andre centre til VFC Socialt Udsatte, og de 2 centres arbejde med projektrapporter er overført hertil.

Formidlingscenter for Socialt arbejde med unge og Udviklingscentret for Børn og Familier er tilsvarende blevet fusioneret til Udviklings- og Formidlingscentret for Børn og Unge.

² Rapport om puljer. Socialministeriet. Marts 2000.

I aftalen med formidlingscentrene indgik, at der hvert år til ministeriet skulle udarbejdes en tværgående rapport om udviklingstendenser i de puljer, som man fra Tilskudssekretariatet i ministeriet havde modtaget projektrapporter fra.

1.5. Denne rapports opbygning

Der indledes med et kapitel, 'Metode', hvor datagrundlaget for rapporten beskrives. Her beskrives karakteren og kvaliteten af de 330 projektrapporter, som VFC Socialt Udsatte har gennemgået for Socialministeriet i 2004. Desuden beskrives det, hvilke parametre der er udvalgt til analysen af datamaterialet.

I det efterfølgende kapitel gives et resumé af analyseresultaterne, dvs. en kortfattet beskrivelse af de væsentligste tendenser, som tegner sig ud fra de gennemgåede rapporter.

Derefter forsøges tendenserne perspektiveret i kapitlet 'Perspektivering'.

De efterfølgende kapitler indeholder en mere detaljeret gennemgang af tendenser inden for hver enkelt af de 5 puljer.

Rapporten indeholder en række bilag:

- De ministerielle skabeloner for projektrapporter og for VFC Socialt Udsattes udarbejdelse af projektresumé
- Liste over de projekter der indgår med rapport i datamaterialet
- Engelsk resumé

2. Datamaterialet og analysen i denne rapport

I dette kapitel gives en nærmere beskrivelse af denne rapports datamateriale, dvs. de projektrapporter, som VFC Socialt Udsatte har modtaget i 2004 fra Tilskudssekretariatet i Socialministeriet.

Rapporterne er blevet gennemgået og resumeret. I alt drejer det sig om 330 projektrapporter fra 262 projekter. I tabel 1 er opgjort antallet af projektrapporter og antallet af rapporterende projekter fra hver af de 5 puljer, samt hvilken andel de udgør af projekter, der var i gang i 2004: Samlet er der tale om puljebevillinger til drift i rapporteringsårene på et beløb i størrelsesordenen 150 mio. kr. – det præcise beløb kan ikke opgøres, idet 50 projektrapporter ikke har oplyst, hvor stor puljestøtte projektet har fået bevilget.

Tabel 1. Antal rapporter fra projekter i de 5 ansøgningspuljer i 2004

Pulje	Rapporter ^{1,2}	Projekter ^{1,2}		Igangværende projekter i puljen i 2004 ³	
	- antal -	- antal -	procent af samtlige	- antal -	andel som har indsendt rapport
Bo2000 + Bo2003	159	117	41 %	222	50 %
Hjemløs	69	49	17 %	50	100 %
15M	47	44	15 %	244	20 %
Udsatte	41	38	13 %	241	20 %
Krisecentre	15	15	5 %	24	60 %
I alt	330	262	100 %		

Noter:

1. Antallet af projekter er lavere end antallet af rapporter, fordi der er fremsendt mere end 1 rapport fra en del projekter - 2, 3 eller 4 rapporter.
2. Ét projekt har modtaget tilskud fra såvel Hjemløs som Udsatte. Rapporten fra dette projekt er derfor registreret to gange i tabellen. Et andet projekt har først modtaget tilskud fra Bo2000 puljen, og derefter fra 15M puljen, og har indsendt separate rapporter for de 2 tilskud. Dette projekt er registreret 2 gange i tabellen.

Af tabellen ses, at der ikke er indgået rapport fra samtlige igangværende projekter. Dette skyldes, at en del af projekterne først skal rapportere til ministeriet i 2005.

Af tabellen ses videre, at en meget stor del af projektrapporterne omhandler puljen 'Bo2000' + 'Bo2003'.

Resuméerne er udarbejdet efter en disposition – en resumeskabelon - udarbejdet af Socialministeriet (bilag 1). De er løbende blevet indlagt af Sikringsstyrelsen på Socialministeriets projektdatabase på Internettet, www.projektdatabasen.dk, hvor de er tilgængelige for offentligheden.

2.1. Projektrapporternes udsagnskraft

Rapporternes kvalitet

Ikke alle projektrapporterne belyser tendenser lige godt – nogle af dem er af dårlig kvalitet. Men der er en noget større andel der har god kvalitet i 2004 sammenlignet med 2003. Forskellen på de to rapporteringsår er, at Socialministeriet i 2004 indførte skabeloner til brug for udarbejdelse af projektrapporter (se bilag 2 og 3).

VFC Socialt Udsatte foretog både i 2003 og 2004 en kvalitetsvurdering af rapportmaterialet. I disse kvalitetsvurderinger er der skelnet mellem 3 kvalitetsniveauer:

■ Professionelle rapporter:

Rapporterne er af høj kvalitet. De beskriver både overordnet og konkret, hvad der er sket i projektet. De indeholder hovedparten af relevante oplysninger om projektet: formål, mål, målgruppe, medarbejdere, samarbejdspartnere, metode, problemstillinger, aktiviteter, planjusteringer, succeser og vanskeligheder, refleksioner og fremtidige planer samt eventuelle formidlingsindsatser.

I denne kategori af rapporter findes det stof, som ”tendenser” er gjort af.

■ Skrivebords-rapporter og frontløber-rapporter

Rapporterne er af middelgod kvalitet. Men i nogle af dem mangler de konkrete beskrivelser af, hvad der er sket i projektet. Synes at være udarbejdet af embedsmænd, som ikke direkte har været involveret i projektet – ’skrivebords-rapporter’. Og i andre af dem mangler de overordnede beskrivelser af, hvad der er sket i projektet. Synes at være udarbejdet af projektmedarbejdere, der har taget opgaven på sig og skrevet en konkret og fyldig rapport, men har manglet det overblik der skulle til for at beskrive projektforløbet overordnet – ’frontløber-rapporter’.

I denne kategori af rapporter kan der udledes en del tendenser, især hvis man har adgang til projektets ansøgning om puljetilskud, som indeholder en projektbeskrivelse – hvilket ofte er muligt, idet mange af projekterne har deres projektansøgning liggende på www.projektdatabasen.dk.

■ Her går det godt, send flere penge rapporter

Denne kategori af rapporter er af dårlig kvalitet. De er sædvanligvis meget kortfattede, og indeholder meget få oplysninger, som belyser tendenser. Typisk indeholder rapporterne en beskrivelse af ’bevægelser’ i projektet, fx belægningsstatistik for en boform for sindslidende. Ofte henviser disse rapporter til tidligere indsendte rapporter, som ikke har været tilgængelige ved udarbejdelsen af denne rapport.

VFC Socialt Udsattes kvalitetsvurderingen for projektrapportmaterialet i 2003 og 2004 gav nedenstående resultat:

Tabel 2. Rapportkvalitet i 2003 og 2004

Rapportkvalitet	2003		2004 ¹	
	antal	Procent	Antal	Procent
1. Professionelle rapporter	32	16 %	107	49 %
2. Skrivebords- eller frontløberrapporter	55	27 %	73	33 %
3. Her går det godt rapporter	115	57 %	39	18 %
I alt	202	100 %	219	100 %

1. I tabellen er for 2004 kun medregnet projektrapporter, der var udarbejdet i skabelon.

Af tabellen ses, at der er sket en tredobling af andelen af rigtigt gode rapporter, de professionelle rapporter – fra 16 % af rapporterne til 49 %. Og andelen af meget lidt fyldestgørende rapporter, her går det godt rapporterne, er tilsvarende reduceret til ca. en tredjedel – fra 57 % til 18 %. Det er dog bemærkelsesværdigt, at mere halvdelen af rapporterne fortsat i 2004 ikke er af høj kvalitet – i alt 112 rapporter ud af 219. Det har betydning for analysen af tendenser i projekterne - rapporterne, som er af dårlig kvalitet, er mere eller mindre uigennemskuelige, hvad angår tendenser i de projekter, de fortæller om.

Ikke alle rapporterne vedrører projektår 2003-04

Af de fleste af rapporterne fremgår det, hvilket projektår rapporten omhandler. Betydningen af, at en del af rapporterne omhandler en projektperiode før 2003-04, er selvsagt, at de tendenser, der kan udlæses af projektrapporterne, er af ældre dato. En opgørelse viser følgende:

Tabel 3. Projektår beskrevet i rapporterne

Pulje	Projektår beskrevet i rapporten		
	Før 2002	2002-03	2003-2004
Bo2000 + Bo2003	7	44	99
Hjemløs	3	15	49
15M	4	7	34
Udsatte	0	0	40
Krisecentre	0	0	15
I alt	14	66	237

Noter:

Projektrapporter, hvor det ikke fremgår hvilket rapportår rapporten omhandler, er ikke indregnet i tabellen.

Som det ses af tabellen vedrører i alt 80 ud af 317 rapporter et projektår før 2003-2004, og det svarer til ca. 25 % af rapporterne.

Årlige statusrapporter og afsluttende rapporter

Rapportmaterialet består af 2 typer rapporter, dels årlige statusrapporter fra endnu ikke afsluttede projekter, dels afsluttende rapporter fra projekter, for hvem projektperioden er udløbet. Statusrapporterne har især interesse med hensyn til oplysninger om projektforløbet i forhold til projektplanerne. De afsluttende rapporter har især interesse med hensyn til oplysninger om opnåede resultater og indhøstede erfaringer.

De 330 projektrapporter, der er fremsendt til VFC Socialt Udsatte i 2004, fordeler sig således på årlige statusrapporter respektive afsluttende rapporter.

Tabel 4. Fordelingen på statusrapporter respektive afsluttende rapporter

Pulje	Antal rapporter		
	Statusrapporter ¹	Slutrapporter	Uoplyst
Bo2000 + Bo2003	120	31	8
Hjemløs	51	17	1
15M	18	28	1
Udsatte	39	2	0
Krisecentre	13	2	0
I alt	240	80	10

1. Ét projekt har modtaget tilskud fra såvel Hjemløs som Udsatte. Det er derfor registreret to gange i tabellen.

Som det ses, er der betydeligt flere statusrapporter end afsluttende rapporter i materialet. Der vil som nævnt i kapitlet 'Databearbejdelse' blive foretaget forskellige analyser afhængigt af, om det drejer sig om statusrapporter eller afsluttende rapporter.

2.2. Analysen af datamaterialet

Rapportens datamateriale består af rapportmateriale fra projekterne. Der er udarbejdet resuméer af dette rapportmateriale suppleret med oplysninger i www.projektdatabasen.dk om det pågældende projekt.

Til brug for den tværgående analyse er relevante data registreret i en database hos VFC Socialt Udsatte.

I det følgende beskrives parametrene for de tendenser, der vil blive søgt efter i projektrapporternes oplysninger om projekterne.

Analyser af tendenser

Med tendenser forstår vi forhold, der synes at gøre sig gældende i en betydelig del af projekterne i hver af de 5 puljer. En tendens kan dog også være, at noget – mod forventning! – ikke gør sig gældende i en betydelig del af projekterne. Eksempel: Kun få af projekterne i Krisecentre-puljen arbejder med efterværn af kvinderne, når de udskrives fra Kvindekrisecentret – på trods af at et sådant efterværn kan opfattes som et væsentligt element i kvindekrisecentrenes 'kvalitet'. Og på trods af, at dette efterværn er en kommunal / amtlig opgave, som ikke løses lige ansvarligt i alle kommuner / amter.

Udgangspunktet for analyserne har været følgende parametre:

Målgruppen / målgrupperne for projektet

Umiddelbart fremtræder de 5 puljer som forskellige, hvad angår målgruppe. Puljen 'Hjemløs' er fx målrettet hjemløse, puljen 'Bo 2000' + 'Bo2003' målrettet sindslidende, osv. Det er i den forbindelse væsentligt at holde sig for øje, at puljernes målgrupper også har et træk fælles - der er tale om socialt udsatte. De hjemløse som udsatgruppe mangler som oftest ikke blot en bolig, men er også ofte udsat på andre måder – mange af dem er sindslidende og / eller misbrugere, forsørgelsesgrundlaget er for de flestes vedkommende kontanthjælp eller social pension, og de har måske aldrig været i et stabilt arbejdsforhold, mange har dårligt helbred, og mange har et tyndt socialt netværk. En lige så stor kompleksitet gør sig gældende for de andre puljers målgruppe.

Der er i analysen forsøgt tegnet en profil af projekternes målgrupper i de enkelte puljer.

Projektets overordnede formål

I analysen er hyppigheden af forskellige typer formål forsøgt opgjort. Der er i den forbindelse taget udgangspunkt i de typer formål, som beskrives i ministeriets vejledning for ansøgere til puljestøtte.

Projektets konkrete mål og aktiviteter

Projektets mål og aktiviteter kan ses som operationaliseringen af projektets formål. Der præsenteres i denne rapport nogle eksempler på valg af mål og aktiviteter som synes hensigtsmæssige i forhold til projektets overordnede formål, og som har kastet erfaringer af sig.

Projektets eksterne samarbejdspartnere

Der er søgt efter tendenser på dette område, idet indsatsen over for udsatte grupper ofte er afhængig af, om der sker en koordinering og foregår et samarbejde mellem de instanser, der yder indsatsen.

Metoder anvendt i projektet

I analysen af de anvendte metoder i det sociale arbejde i projekterne er der søgt efter projekter, hvor der har fundet metodeudvikling sted – enten som en del af projektets formål, eller som sidegevinst i projektets resultater.

Metodeudviklingsbegrebet er anskuet bredt i analysen – dels som (1) udvikling af metoder, der ikke tidligere har været afprøvet i Danmark, og dels som (2) lokal udvikling af metoder, der ikke tidligere har været anvendt i den pågældende (amts)kommune.

Projektets resultater og erfaringer

Projektets resultater og erfaringer er analyseret i forhold til projektets mål. Blev målene nået? Reviderede man målene undervejs? Var der uventede resultater eller erfaringer af indholdsmæssig eller organisatorisk art?

Forankring af projektet

En del af årets rapporthøst (80 ud af 320 rapporter) er afsluttende rapporter, dvs. rapporter fra projekter, som ikke længere modtager tilskud fra puljen, og for disse er der foretaget en analyse af, på hvilken måde de eventuelt er blevet forankret.

De øvrige rapporter – statusrapporter der indsendes 1 gang årligt til Socialministeriet – oplyser ind imellem også om forankringsovervejelser og –bestræbelser og –udsigter. Også disse oplysninger er inddraget i analysen for at give et billede af om, og i givet fald hvorledes projekternes forankres.

Formidling af projektet af projekterfaringer

Projekternes formidlingsindsats er inddraget i analysen af tendenser ud fra den opfattelse, at de erfaringer, der oparbejdes i et projekt, kan være nyttige at kende for andre, der arbejder med samme målgruppe eller med samme type indsats.

For alle projekterne gælder det, at de udarbejdede resuméer af projektrapporterne gøres offentligt tilgængelige i Socialministeriets projektdatabase, www.projektdatabasen.dk. Den primære målgruppe for databasen er kommuner m.fl., som kunne have glæde af at få oplysninger om de erfaringer og den viden, der er indhentet i projekterne. I projektdatabasen findes der desuden for de fleste af projekterne en beskrivelse af projektplaner ved projektets start hentet fra projektansøgningen til ministeriet (218 ud af de 262 projekter der er kommet projektrapporter fra).

Nogle af projekterne har gjort meget ud af den rapport, de har indsendt til Socialministeriet og som er blevet resumeret. Projekterne gør i den forbindelse opmærksom på, at de håber, at rapporten bliver formidlet ud til en bredere kreds. Dette sker i form af det resumé, der indlægges i projektdatabasen, og hvor der også er oplysninger om kontaktpersoner for det enkelte projekt.

I analysen af rapportmaterialet er der fokuseret på, om projekterne har formidlet resultater og –erfaringer på andre måder.

2. Resumé

Rapporten er en årlig rapport udarbejdet for Socialministeriet i Danmark. Den beskriver de udviklingstendenser, der har tegnet sig i 262 projekter målrettet særligt vanskeligt stillede mennesker i socialt udsatte grupper i 2004. Det drejer sig om projekter, som har modtaget projektstøtte fra en af de 5 puljer, som ministeriet yder støtte fra. Puljemidlerne tilvejebringes via en årlig bevilling på finansloven, og blev første gang bevilget i 1990.

Formålet med rapporten er at give Socialministeriet viden, som kan lægges til grund for fremtidige beslutninger om, hvorledes puljemidlerne skal anvendes, dvs. hvilke puljer skal der være, og hvad skal de have som formål og målgruppe.

Formålet med puljestøtte til sociale projekter er at give kommuner, amter eller private organisationer tid og råd til at gennemføre projekter, der udvikler eller styrker indsatsen over for forskellige grupper af socialt udsatte. Håbet er, at de så vil fortsætte indsatsen for egne midler, når projektet ophører. Håbet er desuden, at nogle af projekternes erfaringer kan bruges som eksempler på ”good practice” og lægges til grund for indsatser over for socialt udsatte andre steder i Danmark.

De 5 puljer har overlappende målgrupper og formål. I analysen af udviklingstendenser i de rapporterende projekter er der for hver enkelt pulje fokuseret på, om projekternes formål er blevet opfyldt, om deres mål er blevet nået, samt hvorledes man i projektet har grebet tingene an.

I dette resumé gives en kort oversigt over de hovedtendenser, der har kunnet udskilles på grundlag af projektrapportmaterialet fra de 5 puljer.

Projektrapportmaterialet indeholder kun oplysninger fra en del af de projekter, der var i gang i 2004, og det er derfor usikkert, om de fundne tendenser er af generel karakter.

'Bo2000' og 'Bo2003'

Fra puljen 'Bo2000' er der i 2004 tilgået rapporter fra 115 projekter, og fra 'Bo2003' rapport fra 2 projekter. Samlet drejer sig om rapporter fra ca. 50 % af igangværende projekter i denne pulje.

En opgørelse over, hvor projekterne foregår, viser, at der er projekter selv i en del små kommuner, og man kan derfor formode, at projektstøtten er nået langt ud. Hovedparten af projekterne har til formål at etablere eller udvikle bostøttetilbud og botilbud til målgruppen, men der er også en del projekter, der arbejder med væresteder, aktivitetstilbud og arbejdstilbud.

Projekterne er meget forskelligartede, da de typisk sigter på en oprustning af den lokale socialpsykiatriske indsats, som er meget forskellig fra lokalitet til lokalitet.

Metodemæssigt arbejder de fleste af projekterne med en ikke-inkluderende indsats over for de sindslidende, dvs. en indsats der kun har sindslidende som brugere. Men der er

også projekter, som arbejder med en inkluderende indsats, fx et botilbud hvor der både bor sindslidende og normale unge, eller et arbejdstilbud hvor de sindslidende kommer i kontakt med ikke sindslidende kunder og leverandører. Ligeledes er der projekter, som angriber problemstilling 'not in my back yard', dvs. gør en lokalsamfundsindsats for at integrere de sindslidende.

'Hjemløs'

Fra puljen 'Hjemløs' er der i 2004 tilgået rapport fra 49 projekter. Det er næsten 100 % af igangværende projekter under denne pulje, idet der er 50 igangværende projekter. Hovedparten af rapporterne er statusrapporter, og det er derfor ikke muligt at sige noget konkret om resultater og forankring.

Det er det generelle indtryk, at puljens midler er brugt til støtte til projekter, der gør en indsats over for grupper blandt de hjemløse, som ikke passer til etablerede tilbud. Enten ved at udbygge etablerede tilbud, eller ved at etablere deciderede nye selvstændige tilbud – fx etablering af en social viceværtfunktion i skæve huse byggerier.

En meget stor del af projekterne gennemføres i de 4 største bysamfund i Danmark, hvilket understreger, at hjemløshed i høj grad er et storbyfænomen.

En stor del af projekterne gennemføres i regi af § 94 boformer.

De hyppigste indsatser er botilbud og bostøttetilbud, fx alternative plejehjem eller en social viceværtfunktion. Der er desuden en del projekter, som arbejder med akuttilbud og væresteds- eller varmestuetilbud.

'15M'

Fra puljen '15M' er der i 2004 tilgået rapport fra 44 projekter. Det udgør ca. 20 % af de projekter i puljen, der var i gang i 2004.

Det er det generelle indtryk, at puljens midler er brugt til støtte til projekter, der gør en indsats over for en bred vifte af målgrupper – sindslidende og vanskeligt stille generelt, pårørende, børn og unge, og sidst men ikke mindst medarbejdere på det socialpsykiatriske område.

Den hyppigst forekommende indsatstype er metodeudvikling og opkvalificering af personale på området.

'Udsatte'

Fra puljen 'Udsatte' er der i 2004 tilgået rapport fra 38 projekter, hvilket er 20 % af igangværende projekter i puljen.

Hovedparten af rapporterne er statusrapporter, og det er derfor ikke muligt at sige noget konkret om resultater og forankring.

De hyppigste indsatser er botilbud, væresteds- og varmestuetilbud, og alternative plejehjem.

Der er forsøgt skelnet i analysen mellem projekter som har til formål at forhindre, at projektets målgruppe bliver yderligere udsat, og projekter som har til formål at opnå, at livskvaliteten hos projektets målgruppe bliver større. Begge typer projekter forefindes, og fra begge typer projekter rapporteres der overvejende om foreløbige gode resultater.

Metodemæssigt er der i de fleste projekter tale om metodeudvikling i bred forstand, dvs. udvikling af metoder som ikke er ukendte i Danmark, men som er nye i den lokalitet, hvor projektet afvikles.

'Krisecentre'

Fra puljen 'Krisecentre' er der i 2004 tilgået rapport fra 15 projekter, hvilket er 63 % af igangværende projekter i denne pulje. Set i lyset af, at der i Danmark er 38 kvindekrisecentre, betyder antallet af igangværende projekter, at puljen bruges af mange af kvindekrisecentrene.

Hovedparten af projekterne er nystartede, men de foreløbige resultater tyder på, at projekterne vil kunne opfylde deres formål. Her er der dog forskel på projekter, der har til formål at kvalitetsforbedre indsatsen i kvindekrisecentrene – de rapporterer gennemgående om positive resultater af projektindsatsen – og så projekter, der har til formål at øge kvindekrisecentrenes kapacitet, som synes endnu ikke rigtigt at være kommet fra 'start'.

I kvalitetsudviklingsprojekterne er der ikke tale om nogen metodeudvikling i snæver forstand, dvs. udvikling af metoder, som er nye i Danmark, men snarere ibrugtagning af gammelkendte metoder – pædagogisk indsats over for børnene til de kvinder, som flytter ind på krisecentret, socialfaglig indsats i sagsbehandlingen af kvindernes sag, tolkeindsats i forbindelse med etniske familier.

3. Perspektivering - betydningen af ansøgningspuljer

Ansøgningspuljer målrettet socialt udsatte grupper har været en del af dansk socialpolitik siden 1990. Hensigtsmæssigheden i sådanne puljer udspringer af, at der i de socialt udsatte grupper findes mennesker, som har så komplekse sociale problemer, at de ikke kan løses gennem standardindsatser fra det sociale system. Der er derfor behov for et udviklingsarbejde i den sociale indsats over for disse vanskeligt stillede socialt udsatte. Et udviklingsarbejde, hvor (amts)kommunen eller den frivillige organisation kan tage sig tid og råd til at afprøve nye tilbud og nye metoder og nye samarbejdsformer i forventning om, at de vil vise sig at være gode.

Ansøgningspuljer giver tid og råd til projektindsatser, der er målgruppesat og formålssat i puljerne. Det har i den forbindelse været diskuteret igennem årene siden den første satspuljeaftale i 1990, om en sådan puljestrategi var hensigtsmæssig organisatorisk og socialfagligt set. Organisatorisk, fordi nogen så puljestrategien som et indgreb i det (amts)kommunale selvstyre, og socialfagligt fordi nogen mente, at projekterne ikke bidrog synderligt til at skabe et grundlag for et udviklingsarbejde, der slog bredt igennem. Det sidste ord er næppe sagt i disse spørgsmål. Socialfagligt set er puljestrategien kun hensigtsmæssig, hvis man centralt har 'fingeren på pulsen', dvs. véd hvilke områder der har brug for en udviklingsindsats.

Forankring

Idéen med projekterne er, at hvis deres tilbud, metoder eller samarbejdsformer i indsatsen viser sig hensigtsmæssige, så indarbejder man dem lokalt for egen regning i sin fremtidige indsats over for målgruppen – dvs. forankrer projektindsatsen. Der er fx i projekterne fra puljen 'Bo2000+Bo2003' en meget tydelig tendens til, at der sker en forankring, fordi projektindsatsen i løbet af projektperioden bliver en integreret del af (amts)kommunens socialpsykiatriske indsats.

Der er en række generelle faktorer, som har betydning for, om en projektindsats over for vanskeligt stillede fra udsatte grupper resulterer i, at den udgør en integreret del af den lokale indsats ved projektets ophør. Følgende kan nævnes:

Automatisk forankring

Man kan tale om en slags automatisk forankring, når et projekt har til følge, at medarbejdere lokalt bliver opkvalificeret. De øgede kvalifikationer forsvinder ikke bare, selvom projektet ophører.

Det samme kan siges om projekter, der udvikler nye samarbejdsformer og –former omkring indsats over for en målgruppe. Når disse forhold er en del af et projekt, vil projektet sætte sig spor, som ikke forsvinder med det samme.

Via projektrapporterne kan man dog ikke se, hvor meget forankring der kommer på denne 'automatiske' måde, for hvis (amts)kommunen efter projektets ophør vælger at

ikke finansiere driften af indsatsen, vil de kvalifikationer som medarbejderne erhvervede i projektet og de samarbejds mønstre og –former som blev udviklet kun måske blive brugt andetsteds i (amts)kommunens regi. Og dét rapporteres ikke i projektrapporterne.

Indsatsens virkning

Rapporthøsten i 2004 viser, at også indsatsens virkning har betydning for, om en projektindsats forankres. En række projekter rapporterer, at gode erfaringer med indsatsen i projektet har betydet, at man lokalt vil fortsætte indsatsen efter projektets ophør. Men der er også projekter, som rapporterer, at projektindsatsen ikke bliver forankret – trods gode erfaringer. Ikke ret mange ganske vist. Men at det forekommer, hænger sammen med, at indsatsens virkning ikke er den eneste faktor, som har betydning for om en projektindsats forankres.

I spørgsmålet om indsatsens virkning må det også med, at oparbejdningen af bæredygtige projekterfaringer tager et vist stykke tid, og hvis ikke projektet har så lang en levetid, udløber det inden det klart har kunnet dokumenteres, hvilke virkninger indsatsen havde. Den typiske projektperiode er på 3 år, og en del projekter har fået forlængede bevillinger, hvilket kan ses som et positivt bidrag til forankringsbestræbelserne.

Nogle af projektrapporterne beskriver dette med udtrykket 'ting ta'r tid'. Her refererer de til, at det fx ta'r tid at få beboerne i et socialpsykiatrisk botilbud til at tage tilbuddet om brugerindflydelse til sig – beboerne har ofte mange års liv på en 'institution' bag sig, hvor de aldrig har haft indflydelse på noget. Eller de refererer til, at det ta'r tid for brugerne at finde ud af at et nyt værested er værd at frekventere – vanskeligt stillede socialt udsatte har erfaring for, at man er bedst tjent med at være skeptisk over for 'tilbud'. Atter andre projektrapporter fortæller om vedvarende samarbejds vanskeligheder mellem de, der står for den psykiatriske behandlingsindsats, og de der står for den socialpsykiatriske. Heraf ses, at det også ta'r tid at finde ud af at samarbejde med nye samarbejdspartnere – myter skal aflives, og gensidig forståelse skal oparbejdes.

Udgifterne ved at fortsætte indsatsen efter projektophør

Blandt ovennævnte få projekter, som ikke forankres trods gode erfaringer, finder man projekter, hvor det lokalt er blevet vurderet, at man ikke vil få 'nok' for pengene ved at fortsætte for egen regning efter projektperiodens ophør – altså en cost-benefit betragtning i det (amts)kommunale eller den frivillige organisations udgiftsbudget.

Nogle af projektrapporterne skriver i den forbindelse, at det er deres erfaring, at hvis ikke projektet løbende holder embedsmænd og politikere orienteret om projektet og projektresultaterne, så er det vanskeligt at få projektet forankret. En af projektrapporterne fra 2004 nævner i øvrigt, at medarbejderne og brugerne i projektet er bekymrede for, hvad der skal blive af projektindsatsen efter strukturreformens sammenlægning af kommuner og nedlæggelse af amterne. Rapporten er fra et projekt, hvor medarbejderne netop har fået et tæt og givende samarbejde med forvaltninger og politikere i den kommune, som 'forsvinder' med strukturreformen.

Forebyggende indsatser

En del projekter gør en forebyggende indsats, dvs. gør en indsats over for socialt sårbare grupper – grupper som erfaringsmæssigt er i risiko for at blive uhjælpeligt udstødte, hvis ikke nogen gør noget. Disse projekter har ofte dårlige kort på hånden i spørgsmålet om forankring, da det kan være vanskeligt at dokumentere positive virkninger af indsatsen. I hvert tilfælde er det kun en lille del af disse projekter, som i deres rapport giver ’professionelle’ oplysninger om, hvilke indikationer der er på, at projektet opfylder sit formål og når sine mål.

Som eksempel kan nævnes et projekt med et akutteam, der skulle rådgive telefonisk eller rykke ud, når der kom henvendelse fra sindslidende i egen bolig. Man havde forsøgt at dokumentere effekten af indsatsen ved at opgøre antallet af henvendelser til den psykiatriske skadestue, for om muligt at dokumentere et fald i antal henvendelser, men der gik kludder i statistikken på grund af organisatoriske ændringer på det psykiatriske hospital.

I et andet projekt var formålet at give bostøtte til sindslidende i egen bolig, fordi hjemmehjælpen ikke var kvalificeret til at yde støtten, men det er ikke i projektrapporten beskrevet, i hvilket omfang problemet blev løst – det rapporteres blot, at de sindslidende, som fik bostøtte, havde stort udbytte af det.

I et tredje projekt gjaldt indsatsen et botilbud til unge funktionelt hjemløse. Også dette projekt rapporterer, at tilbuddet fungerer, men man har tilsyneladende ikke undersøgt, om der stadig går unge funktionelt hjemløse rundt, som ikke har fået tilbuddet.

Lokal udvikling

Én af de ting, som et projekt kan udvirke, er lokal udvikling. Forstået på den måde at man i projektet høster erfaringer og henter resultater, som umiddelbart kan anvendes lokalt i den fremtidige indsats over for en given målgruppe. Ansøgningspuljerne har tilsyneladende bidraget væsentligt til at opfylde dette, hvis man skal dømme ud fra de indkomne projektrapporter i 2004. Der er mange eksempler på lokal etablering af nye tilbud til socialt udsatte. Her fylder indsatsen fra puljen ’Bo2000+2003’ over for sindslidende i kommunerne mest i billedet. Men også mange eksempler på lokal metodeudvikling, hvor man tager metoder i brug, som er fundet brugbare andre steder, men som man ikke hidtil har benyttet sig af lokalt. Og også lokal udvikling af samarbejde omkring indsatsen – fra samarbejde mellem få til samarbejde mellem mange, og fra tilfældigt samarbejde til målrettet samarbejde, og fra samarbejde set som en arbejdsbyrde og et kommunikationsproblem til samarbejde set som en nødvendig del af indsatsen *trods* kommunikationsproblemer.

”Good practice”

En idé, der drøftes i disse år, er idéen om, at der i socialt arbejde kan identificeres såkaldt ”good practice”, dvs. en måde at arbejde på, som er eksemplarisk. Dette skulle for de puljestøttede projekter betyde, at nogle af projekterne skiller sig ud med erfaringer og resultater, som kan bruges andre steder i en indsats over for den pågældende målgruppe. I dette spørgsmål er der to forhold, som skal trækkes frem:

Opfindelsen af den dybe tallerken

Det virker påfaldende, når man har gennemgået de 330 projektrapporter fra 2004, at 'den dybe tallerken' tilsyneladende bliver opfundet flere gange – af både det ene og det andet projekt. Fx opdagelsen af, at der er sindslidende som magter at bo i egen bolig, hvis de får den 'rette' støtte, eller opdagelsen af at 'skæve eksistenser' har brug for 'skæve huse' eller 'sociale viceværter'.

Om det kan man mene, at der ikke er nogen god grund til at bekoste puljestøtte til opfindelse af en dyb tallerken, som allerede er opfundet. Heroverfor står den virkelighed, der beskrives i projektrapporterne - den rette bostøtte fx ser forskellig ud i en lille vestjysk kommune, hvor alle kender alle, sammenlignet med en storby som Århus eller København – selvom målgruppen er den samme. I den forbindelse er det et positivt træk ved mange af 2004-projekterne, at de har til formål at få de sindslidende borgere 'hjem' – hjem til kommunen fra et amtligt døgntilbud. Formålet lader sig kun opfylde, hvis man i projekterne indtænker de lokale forhold som betingelser for en integration af disse mennesker. Og det gør man i vidt omfang i disse projekter.

Formidling af projekterfaringer

Der sker en formidling af projekterfaringer via Socialministeriets projektdatabase, www.projektdatabasen.dk. Som et kvalitativt plus for denne database kan nævnes, at den i dag indeholder såvel en beskrivelse af projekternes projektdesign som projekternes forløb med beskrivelse af formål, målgruppe, aktiviteter, metode, resultater med meget mere. I projektdatabasen kan man finde rapportresuméer, der udarbejdes for projektrapporterne til ministeriet. Desuden indeholder databasen oplysning om projekternes kontaktperson, som man kan henvende sig til, hvis man ønsker yderligere oplysninger om projektet.

Et problem i formidlingen er projektrapporternes kvalitet. I 2004 indførte Socialministeriet skabeloner for udarbejdelse af projektrapporter, hvor det var specificeret, hvad man ønskede oplyst fra projekterne. Indførelsen af skabeloner har givet et højere kvalitetsniveau i rapporterne, men der er fortsat mange rapporter af dårlig kvalitet.

En del projekter formidler aktivt resultater og erfaringer via faglige netværk, ERFA-grupper og afholdelse af konferencer. Det særligt værdifulde ved denne formidlingsform er, at der er tale om dialog. Dialogerne kan bruges til, at deltagerne hver især finder ud af, hvordan 'good practice' måske skal se ud hjemme hos dem. Også dette kunne man støtte centralt fra med puljemidler.

Anvendelse af satspuljemidler i ansøgningspuljer fremover

Spørgsmålet er så, om projekternes erfaringer og resultater kan blive afsat for overvejelser i ministeriet over, hvorledes puljemidlerne fremover bør anvendes. Her kan man måske overveje to forhold: Dels om man i projekterne får øje på puljernes kernemålgrupper - de vanskeligt stillede i de socialt udsatte grupper, som 'falder mellem to stole' eller bliver 'glemt' i det sociale systems standardindsats – og dels om man i nogle af projekterne opdager hidtil upåagtede barrierer for en virksom indsats.

De 'glemte' grupper

I lovttekster og politiske handleplaner defineres socialt udsatte som en række konkrete grupper, fx sindslidende, hjemløse, misbrugere, dobbeltdiagnosticerede eller voldsramte kvinder. Den konkrete afgrænsning af målgruppen for et tilbud gør det muligt at identificere den og sætte målet ind.

Denne meget konkrete måde at definere socialt udsatte grupper på kan imidlertid have den ulempe, at man kommer til at 'glemme' forskellige undergrupper, som er særligt vanskeligt stillet. Et træk ved satspuljeindsatsen igennem årene har været, at de særligt vanskeligt stillede socialt udsatte til tider også blev 'glemt' i projekterne – puljestøtten gik til tider til projekter, der gjorde en indsats over for udsattegrupper, som ikke var særligt vanskeligt stillet. I rapportthøsten fra 2004 er dette træk dog ikke særligt fremherskende.

En anden ulempe ved disse konkrete definitioner er, at tilgangen kan blive statisk – ved at definere socialt udsatte som en række specifikke grupper er der en risiko for, at man mister blikket for, at nye grupper kan komme til, og at enkeltindivider kan være udsatte, selvom de ikke tilhører en udsat gruppe. Det kan derfor være nødvendigt løbende, som man fx gør i en årlig statusopgørelse over tendenser i puljestøttede projekter, at søge efter tendenser som indikerer, at der synes at være kommet nye særligt vanskeligt stillede udsattegrupper til. Og tilsvarende tendenser til, at der dukker vanskeligt stillede grupper op, som ikke umiddelbart tilhører nogen konkret udsatgruppe. Ministeriet forsøger i øvrigt selv at tage højde for denne problemstilling ved at beskrive puljernes målgruppe-definition bredt, så puljen også omfatter "nye grupper" og lignende, som der måske ikke direkte var tænkt på ved puljens tilblivelse.

Puljen 'Udsatte' er et eksempel på en pulje, som i selve sin udmelding er tildelt en meget 'bred' målgruppe - den er målrettet vanskeligt stillede socialt udsatte grupper af alle mulige typer. Puljens projekter arbejder i vidt omfang med målgrupper, der er vanskeligt stillede socialt udsatte, som på den ene eller anden måde er 'glemt'. Puljen har fået et stort antal ansøgninger om puljestøtte. Centralt fra har man øremærket en del af puljemidlerne i denne pulje til specifikke målgrupper, fx voldsramte kvinder (underpuljen 'Krisecentre'), og også puljetilskuddene fra denne underpulje synes at nå en 'glemt' gruppe.

Puljen 'Hjemløs' er – modsat puljen 'Udsatte' - et eksempel på en pulje med en konkret defineret målgruppe. Der er ligefrem i ministeriets vejledning om puljen peget på, hvilke dele af gruppen, der måske er særligt vanskeligt stillet. Projektrapporterne fra 2004 tegner et billede af en indsats, der synes at nå ud blandt de vanskeligt stillede hjemløse. Der har dog været færre ansøgninger end forventet til puljen. Fra denne pulje er det også værd at bemærke, at der synes at være relativt mange projekter med et forebyggende sigte, som retter sig mod funktionelt hjemløse, dvs. mennesker som har en bolig, men står i risiko for at miste den.

På tværs af puljerne finder man indikationer på andre 'glemte' grupper, der gøres noget for, eller som der *bør* gøres noget for. Nogle af projekterne har således som projektformål at nedbringe eller fjerne ventelister, fx projekter i puljen 'Krisecentre'. Andre projektrapporter fortæller om, at man i projektet – efter at være kommet i gang – opdagede, at projektets tilbud burde være et tilbud til flere end dem, der var defineret som projektets målgruppe. Det er typisk værestedsprojekter fra puljen 'Bo2000+2003'. Og andre projektrapporter igen fortæller om, at deres målgruppe var større end forventet. I den forbindelse skal nævnes et projekt, hvor man tog en planlagt opsøgende indsats ud af

projektformålet, fordi man havde fået færre støttemidler bevilget end ansøgt, og for mange brugere ville derfor kræve flere medarbejderressourcer end der var midler til.

I spørgsmålet om 'glemte' grupper skal også nævnes, at der centralt fra er lagt op til, at der skal ske en vidensindsamling om de socialt udsatte – deres antal, hvordan man finder dem, hvilke sociale tilbud de har behov for. Det er kun få 2004-projekter, der arbejder med vidensopsamling

Upåagtede barrierer

Projektrapporterne fra 2004 tegner et billede af mange forskellige typer upåagtede barrierer for en effektiv indsats – samarbejdsplaner som viser sig uventet ressource- og tidskrævende at føre ud i livet; brugerinddragelsestiltag som ikke lykkes uden videre, fordi brugerne har levet mange år på institutioner og medarbejderne har institutionserfaringer og arbejdsrutiner; inddragelse af frivillige som kræver en stor organisatorisk indsats i projektet; projektmålgrupper som vil se det nye projekttilbud an, inden de tager imod det; osv. Ikke sådan at forstå, at de fleste projekter kuldsejler på grund af upåagtede barrierer, men på den måde at ret mange projekter løber ind i en enkelt eller nogle få upåagtede barrierer.

En del projekter peger i den forbindelse i deres rapporter på, at de har fundet ud af, at er vigtigt at foretage en grundig planlægning af et projekt, inden man går i gang.

4. 'Bo2000' & 'Bo2003' – tendenser

Puljens formål er beskrevet i denne rapport's indledning. Kort fortalt har puljen til formål at tilvejebringe flere og bedre sociale tilbud til mennesker med sindslidelser.

Der har kunnet søges midler af (amts)kommuner og private organisationer til at etablere bostøttetilbud / botilbud til mennesker med sindslidelser. Derudover kunne der søges tilskud til udvikling af andre sociale tilbud - f.eks. beskæftigelsestilbud eller væresteder til de sværest stillede grupper af sindslidende, kvalitetsudvikling af indsatsen, samt kurser for mennesker, der arbejder som frivillige inden for det socialpsykiatriske område.

4.1. Projekterne der har rapporteret i 2004

Datagrundlaget er beskrevet i bilag 1. Sammenfattende kan det beskrives således:

Antal projekter der er tilgået rapport fra	117
Antal rapporter	159
Antal rapporter af professionel kvalitet	66
Antal statusrapporter	120
Antal slutrapporter	31
Antal projekter med 'aktuel' rapport, dvs. fra 2003 / 2004	99
Andel af igangværende projekter i 2004	50 %

Man kan hæfte sig ved, at antallet af rapporterende projekter er så stort, at hovedtendenser i puljen må kunne identificeres, og at antallet af rapporter fra denne pulje udgør næsten halvdelen af de rapporter, som VFC Socialt Udsatte har modtaget i 2004. Det bemærkes også, at hovedparten af de rapporterende projekter har indsendt en aktuel rapport.

Hvor afvikles projekterne og hvem gennemfører dem?

Eftersom denne pulje retter sig mod at forbedre forholdene for hele gruppen af sindslidende, kan det have interesse at se på, hvor projekterne afvikles. Når projektindsatserne ud i alle kroge af landet? Her viser der sig et ikke uinteressant billede, hvis man fordeler de rapporterende projekter efter kommunistørrelse. Dette er gjort i tabellen nedenfor.

Table 5. Projekter fordelt efter indbyggertallet i den kommunes hvor de afvikles

Indbyggertal	Antal kommuner	Antal projekter	Samlet indbyggertal
> 100.000	4	17	1.146.000
30-100.000	36	24	1.740.000
10- 30.000	101	24	1.620.000
< 10.000	130	20	904.000

Note: Projekter, der afvikles i et amt eller i tværkommunal regi, er ikke medregnet i tabellen.

Det interessante er, at der faktisk er en relativt stor del af projekterne, som afvikles i de små kommuner. Dette indikerer, at puljestøtten er nået bredt ud.

Kigger man på, hvem der gennemfører projekterne, viser det sig, at langt hovedparten af projekterne gennemføres i kommunalt regi. I amtsligt regi gennemføres 21 af projekterne, og nogle ganske få projekter gennemføres i et tværkommunalt samarbejde eller i privat regi.

Projekternes målgrupper og formål

Projekt målgruppen er i de fleste projekter sindslidende: Sindslidende i eget hjem, der typisk ydes bostøtte eller tilbydes et værested / støttecenter m.m.. Eller særligt vanskeligt stillede sindslidende i eget hjem, eller som har brug for et botilbud. De projekter, der har en anden målgruppe, er projekter, som har til formål at opkvalificere medarbejdere i den socialpsykiatriske indsats, eller at indsamle viden på området..

I nogle projekter er målgruppen snævert defineret, fx dobbeltdiagnosticerede, sindslidende kvinder, sindslidende mænd, sindslidende over 67 år, unge sindslidende, osv. Ét projekt er rettet mod børn af sindslidende (j.nr. 88007-0082), og 2 mod børn med sindslidelse. Disse sidstnævnte 2 projekter er fra puljen 'Bo2003'.

I nogle projektrapporter beskriver man, at man – efter at projektet var blevet sat i gang – opdagede, at målgruppen var større end forventet.

Opgjort efter den hyppighed, formålene optræder med, fremstår følgende tal for de hyppigste typer formål:

• Botilbud	38 projekter
• Bostøtte i eget hjem	23 projekter
• Værested	20 projekter
• Arbejde	8 projekter

Som det ses, er der flere projekter, som arbejder med botilbud og bostøtte, end projekter, som arbejder med andre sociale tilbud. Om dette afspejler, at der er mere behov for det ene end for det andet, vides ikke.

Om projekternes tilblivelse fortæller nogle af projekterne, at idéen til projektet kom af, at man i en eksisterende støttekontaktpersonordning opdagede, at der var behov for en særlig indsats overfor projektets målgruppe.

Ét projekt har til formål at tilvejebringe viden omkring sindslidende – 'Alternativt botilbud til de vanskeligt stillede sindslidende i Århus Kommune' (j.nr. 88001-0019). Et andet vidensindsamlingsprojekt i Storstrøms Amt er aldrig blevet fuldført, eller rettere – det fik lov at ændre formål fra vidensindsamling til etablering af et konkret botilbud (j.nr. 88007-0100).

Viften af formål ligner i øvrigt til forveksling de vifter af formål, som gør sig gældende i nogle af de andre puljer.

Projekternes mål og aktiviteter

Projekternes mål er forskellige i den forstand, at nogle af dem tilvejebringer noget nyt på den pågældende lokalitet – et nyt botilbud, et nyt værested, osv.. Andre udvider eller udvikler noget eksisterende – botilbud, bostøtte, osv. Generelt udgør projekterne en kvalitativ eller kvantitativ udvikling af de socialpsykiatriske tilbud dér, hvor projektet afvikles.

Projekter, der arbejder med støttecentre, er meget forskelligartede. I nogle af projekterne er støttecentret forbundet med et botilbud, i andre udgør støttecentret et være- og aktivitetssted for sindslidende i egen bolig, omdrejningspunkt for bostøtte, osv.. Også botilbuds-projekterne, bostøtteprojekterne, værestedsprojekterne og arbejdsprojekterne er hver især meget forskelligartede kategorier. Denne forskelligartethed tyder på, at der er forskel på 'good practice' fra lokalitet til lokalitet – den lokale kontekst er forskellig fra sted til sted.

Eksterne samarbejdspartnere

Det er især de projekter, som har til formål at tilbyde målgruppen arbejde, der rapporterer om en bred vifte af samarbejdspartnere, enten i kraft af at projektet arbejder med produktion og salg af varer, eller i kraft af at projektet går ud på at skaffe målgruppen varige arbejdspladser, eller er en servicevirksomhed. Et eksempel:

Butikken på Saltumvej

Den lønnede medarbejder deltager i et samarbejdsorgan der hedder Kulturelt Samråd.

- Frivillighedshuset i Aalborg
- En Senhjernesgade forening
- Det lokale Ældrecenter
- 2 lokale cykelklubber
- Erhvervsdrivende i Plantecentret
- Biblioteket
- Børneinstitutioner
- Leverandører af varer til Butikken (75 ikke sindslidende / sindslidende som udgør en levende reklame for Butikkens eksistens)
- Andre institutioner inden for den socialpsykiatriske indsats i Aalborg Kommune - Bageriet Skalborgssund leverer brød og kager til caféen – Fritids- og Aktivitetstilbuddet - Hesteskoen som har til huse i samme bygning som Butiks-caféen, underviser og bistår med praktisk hjælp i Butikscaféen.

(j.nr. 88007-0093)

I de øvrige projektyper foregår samarbejdet primært med andre instanser i kommunen / amtet – enten med de andre aktører i den socialpsykiatriske indsats, eller med andre i social- eller sundhedsforvaltningen.

Metoder

Metodemæssigt er der kun i få projekter tale om metodeudvikling i snæver forstand, dvs. udvikling af nye metoder, som hidtil ikke har været anvendt i Danmark. Projekterne kan snarere karakteriseres som projekter, der gør en indsats over for sindslidende, der, før projektet blev sat i gang, intet tilbud havde om bolig, bostøtte, værested eller arbejde.

Blandt de få projekter, som har arbejdet med hidtil ikke anvendte metoder, kan nævnes 1 projekt hvor man har arbejdet med metodeudvikling af arbejdsprøvning (j.nr. 88007-0025: Kickstart).

Projektrapporterne giver anledning til at rejse i hvert fald én metodemæssig problemstilling – nemlig spørgsmålet om, hvorvidt tilbuddene om fx arbejde eller et værested skal have en bred målgruppe, således at de sindslidende også møder andre end andre sindslidende, eller om tilbuddene ikke skal. Nogle af projektrapporterne efterlader det indtryk, at initiativtagerne til projektet ikke har overvejet dette spørgsmål, men blot har taget udgangspunkt i at projektet skulle være 'ikke-inkluderende', dvs. være målrettet en meget snæver målgruppe. Blandt de få projekter, der arbejder med inkluderende tilbud, er der nogle som kan melde om positive erfaringer. 'Butikken på Saltumvej', som blev nævnt oven for, er et eksempel på et projekt, hvor man går efter, at de sindslidende også skal omgås andre mennesker. Et værestedsprojekt på Læsø er et andet eksempel:

Hyggebogen

Der fandtes ikke nogen form for dagtilbud til personer med forskellige lidelser - psykisk syge, demente, andre med adfærdsforstyrrelser. Det var tydeligt, at der er et behov for denne type værested. Forebyggende i forhold til indlæggelse på psykiatrisk sygehus.

Det unikke ved dette projekt er, at det er lykket at indrette et værested med så vidt forskellige brugere, hvor nogen har glæde af blot samværet, mens andre har brug for, at tilbuddet er tilrettelagt efter deres specielle situation.

Det er muligt at få sådan et projekt til at fungere på trods af brugernes forskellighed. I Læsø kommune har det været en nødvendighed, idet der er få brugere med samme lidelser, men det kunne også udnyttes af andre, i større projekter, for at skabe en mangfoldighed og en større flexibilitet i et projekt.

(j.nr. 88007-0091).

Et tredje eksempel er et botilbudsprojekt i Vejle:

Enghavevej

Psykiatrigruppen i Vejle Kommune ønskede at udbygge og opkvalificere socialpsykiatrien i Vejle Kommune ved at tilgodese de unge sindslidendes behov for at bo sammen med raske unge.

Der har målrettet været arbejdet på at skabe en række faste traditioner i huset - for eksempel i forbindelse med højtider, ligesom der er flere madklubber i huset. Ved Sønderåen råder over et kolonihavehus, som har som vigtigste formål at være et fristed for beboere og personale.

Der er etableret kontakter til en række andre socialpsykiatriske foranstaltninger - bl.a. værested og idræt for sindslidende. Udgangspunktet har været, at diverse fritidsaktiviteter skal forsøges etableret uden for huset.

Der er skabt et fælles sprog, en fælles referenceramme og fælles værdier.

De sindslidende giver udtryk for tilfredshed og glæde ved rammerne og den tilbudte støtte.

(j.nr. 88002-0020)

Heroverfor står et projekt i Ålborg, hvor man har oprettet en særlig ungdomsklub til unge sindslidende, og fortæller at man i den første projektperiode har måttet bruge man-

ge kræfter på overhovedet at få de unge sindslidende til at bruge den (Puljen '15M: On-side – en klub for unge sindslidende, j.nr. 87131-2008). Og heroverfor igen står et projekt i Høje Taastrup, hvorfra man beretter, at en sådan ungdomsklub netop har vist sig at være meget værdsat af de unge (Værested / Klubtilbud, j.nr. 88007-0018). Der er ikke nogen generel løsning på problemstillingen, men projektrapporterne anskueliggør, at det er en problemstilling, man bør overveje, inden man kaster sig ud i et projekt.

Fra et projekt i Morsø fortæller man i øvrigt, at man har haft metodevanskeligheder med brugerindflydelse, hvilket er værd at bemærke i disse tider, hvor brugerindflydelse er knæsat som et metodemæssigt mantra:

Værestedet

I gennemsnit er caféen blevet benyttet af 10-12 personer pr aften. I projektperioden har 4 personer benyttet sig af henteordningen. Caféen opsøges især af personer som er tilknyttet det etablerede system (Sind, Kærvang, Aktivitetscentret, Bofællesskaberne). Brugere ønsker ikke den store medindflydelse – derfor er der lang vej, før stedet - som ønsket - bliver brugerstyret.

(j.nr. 88007-0135)

Noget lignende beskrives fra andre projekter, hvor man peger på, at målgruppen ofte er mennesker, der ikke tidligere i deres liv har oplevet at have brugerindflydelse.

Resultater

Generelt er der positive meldinger i rapporterne om projekternes resultater – der er opnået bedre botilbud og bedre bostøtte tilbud til målgruppen, værestederne bliver flittigt besøgt og er værdsat af brugerne, og arbejdsprojekterne skaffer målgruppen i arbejde. Et af arbejdsprojekterne skal omtales her på grund af sin forunderlighed:

Bo og Netværk, Møn. Landbruget

Rapporten beskriver forløbet med etablering af landbruget:

- Køb af ejendom
- Ansættelse af personale
- Etablering af en del af boligerne til beboerne
- Indkøb og plantning af 100 frugttræer, maskiner, udsæd og dyr.
- Etablering af hønsegård, indhegning for dyrene, transportabelt hus til overvintning for kvierne.
- Etablering af resten af boligerne til beboerne, samt aktivitetsrum.

15. maj 2003 – efter knap 1½ år – var rammerne på plads til at give bo- og beskæftigelsestilbuddet fuld belægning.

Brugerne er vokset i takt med de stigende krav, der er blevet stillet til dem. Det har været muligt at anvende de ressourcer, hver især besidder.

(j.nr. 88003-0015)

Forankring

Der er langt mellem rapporter, som melder, at der ikke er sket eller kan forventes at ske en forankring af projektet ved projektperiodens ophør.

Formidling

Der foregår tilsyneladende ikke de store formidlingsaktiviteter fra projekternes side udover formidling af oplysninger om projektets tilbud til samarbejdspartnere og potentielle brugere.

4.2. Sammenfatning

Fra puljen 'Bo2000' er der i 2004 tilgået rapporter fra 115 projekter, og fra 'Bo2003' rapport fra 2 projekter. Samlet drejer sig om rapporter fra ca. 50 % af igangværende projekter.

Af pladmæssige grunde har det kun været muligt at anskueliggøre projekternes indhold med ganske få eksempler. Der henvises til bilag 4, hvor projekterne er beskrevet med journalnummer og stikord for deres indhold. Dette gør det muligt at søge yderligere oplysninger i projektdatabasen – www.projektdatabasen.dk - om projekter, som har læserens interesse.

De 2 puljer sigter mod etablering af bostøttetilbud, botilbud og andre sociale tilbud til sindslidende. En opgørelse over, hvor projekterne foregår, viser, at der er projekter selv i en del små kommuner.

Hovedparten af projekterne har til formål at etablere eller udvikle bostøttetilbud og botilbud til målgruppen, men der er også en del projekter, der arbejder med væresteder, aktivitetstilbud og arbejdstilbud.

Metodemæssigt er de fleste af projekterne 'ikke inkluderende', dvs. indeholder tilbud alene rettet til sindslidende.

Projekterne er meget forskelligartede i kraft af, at de typisk sigter på en oprustning af den lokale socialpsykiatriske indsats, som er meget forskellig fra lokalitet til lokalitet.

Generelt er der positive meldinger i rapporterne om projekternes resultater.

5. Hjemløs – tendenser

Puljens formål er beskrevet i denne rapport's indledning. Kort fortalt har puljen til formål at støtte regeringens aftale med de kommunale parter om en handleplan for hjemløse. Centralt fra pegede man blandt andet på bostøtte, akuttilbud, tilbud af social- og sundhedsmæssig karakter, alternative plejehjem, og initiativer i § 94-boformer som formål for støtteegnede projekter. Der er blevet ansøgt om færre midler i puljen, end der var afsat.

5.1. Projekterne der har rapporteret i 2004

Datagrundlaget er beskrevet i bilag 1. Sammenfattende kan det beskrives således:

Antal projekter der er tilgået rapport fra	49
Antal rapporter	69
Antal rapporter af professionel kvalitet ¹	31
Antal statusrapporter	51
Antal slutrapporter	17
Antal projekter med 'aktuel' rapport, dvs. fra 2003 / 2004	49
Andel af igangværende projekter i 2004	100 %

Note:

1) 2 rapporter er ikke kvalitetsbedømt, idet det var rapport fra endnu ikke igangsatte projekter.

Man kan hæfte sig ved, at næsten samtlige igangværende projekter i puljen har rapporteret. Hovedparten af rapporterne er statusrapporter, dvs. rapporter fra endnu ikke afsluttede projekter. Hovedparten af rapporterne er aktuelle rapporter, dvs. omhandler projektår 2003 / 2004.

Hvor afvikles projekterne og hvem gennemfører dem?

Den almindelige forståelse af hjemløshedsproblematikken er, at hjemløshed fortrinsvis er et storbyfænomen. Derfor kan det have interesse at se, om projekternes lokalisering afspejler dette. Nedenfor er de rapporterende projekter fordelt efter kommunestørrelse.

Tabel 6. Projekter fordelt efter indbyggertallet i den kommune hvor de afvikles

Indbyggertal	Antal kommuner	Antal projekter	Samlet indbyggertal
> 100.000	4	19	1.146.000
30-100.000	36	20	1.740.000
10- 30.000	101	4	1.620.000
< 10.000	130	5	904.000

Det ses af tabellen, at en betragtelig del af projekterne gennemføres i landets største bysamfund – kommunerne København, Århus, Odense og Ålborg.

Hjemløshed som et storbyfænomen belyses eksplicit i rapporten fra et projekt i Hillerød:

Nat-herberget i Hillerød

Baggrunden for projektet er, at man i Frederiksborg Amts Misbrugscenter og i Hjemløseafdelingen havde den opfattelse, at der var en del hjemløse som ikke var i stand til at bruge de eksisterende tilbud – et boafsnit og en akutafdeling hos Hjemløseafdelingen - og som derfor levede på gader og i skove.

Efter at have haft natherberget åbent 1 år, kan man rapportere, at Natherberget er blevet benyttet af i alt 9 brugere én eller flere nætter. Antallet af brugere har generelt været færre end forventet, men man vurderer at det er for tidligt i projektet at forholde sig til, om det skyldes at der ikke er ret meget brug for et sådant tilbud. Men måske er det simpelthen sådan at hjemløse søger til de store byer? Man véd det ikke.

(j.nr. 911241-0121)

Når man opgør, hvem der gennemfører projekterne, viser det sig, at 19 projekter gennemføres af private organisationer, 17 af kommuner, og 12 af amter. De mange projekter i privat regi afspejler, at private organisationer driver en del af § 94 boformerne i Danmark, men også at de arbejder med akuttilbud, væresteder og varmemestuer.

Projekternes målgrupper

I de fleste af projektrapporter beskrives projektets målgruppe ikke indgående, ikke umiddelbart i hvert fald. De omtales som hjemløse, som man kender til via en § 94 boform, et værested eller lignende. Undervejs i rapporten viser det sig så, at målgruppen alligevel har en række specifikke kendetegn – opviser dobbeltdiagnose, eller netop ikke opviser dobbeltdiagnose, har en bolig men er funktionelt hjemløs, eller lever på gaden, osv.

Opgjort efter målgruppe er de 6 hyppigst forekommende målgrupper følgende:

• Hjemløse, uspecificeret	17 projekter
• Funktionelt hjemløse	10 projekter
• Syge hjemløse	10 projekter
• Unge hjemløse	6 projekter
• Prostituerede kvinder	2 projekter

Det er værd at bemærke, at der er 10 projekter, som har funktionelt hjemløse som målgruppe, dvs. mennesker som har en bolig, men står i risiko for at miste den, fordi de ikke magter at bo i den uden støtte. Og at kun 2 projekter er målrettet prostituerede kvinder.

Projekternes formål

Hvad angår projekternes formål, er det iøjnefaldende, at mange af projekterne er iværksat på baggrund af, at der er registreret et behov for en særlig indsats over for projektets målgruppe i § 94 regi – i alt 28 projekter. Nogle af projekterne gør en indsats for at tage hånd om en særlig del af deres beboere – unge hjemløse, plejekrævende hjemløse, efterværn for beboere der er udskrevet til egen bolig, men udgør svingdørsbeboere på § 94 boformer, dvs. kommer igen og igen.

De hyppigst forekommende indsatsområder knyttet til projekternes formål er følgende:

- Bostøtte - i alt 26 projekter
 - Alternativt plejehjem 9 projekter
 - Social viceværtfunction i et skæve huse botilbud 8 projekter
 - Tilbud om bofællesskab 1 projekt
 - Andet 8 projekter
- Akuttilbud 9 projekter
- Tilbud der er indbygget i værested eller varmemestue 7 projekter

Man bemærker, at hovedparten af projekterne har et botilbud og / eller bostøttetilbud. Og at der er en del projekter med et akuttilbud / væresteds- eller varmemestuetilbud.

Projekternes mål og aktiviteter

Som nævnt i forbindelse med projekternes målgruppe og formål, er projekterne overvejende sat i værk ud fra en vurdering af, at en bestemt type hjemløse har brug for bestemt indsats, som så er forsøgt udmøntet i projektets mål og aktiviteter. Generelt kan projekternes mål beskrives som, at man sætter sig som mål at 'løse' målgruppens boligproblemer, og i den forbindelse sætter aktiviteter i gang og kommer med tilbud, der tager højde for målgruppens øvrige problemer – sindslidelse og / eller misbrug, plejebehov osv. Dette kan være en effekt af, at man selvfølgelig skal have hjemløse som målgruppe for at kunne håbe på at få puljetilskud fra puljen "Hjemløs".

Generelt beskriver rapporterne, at projektet mål synes at blive nået med det etablerede projekttilbud.

Eksterne samarbejdspartnere

I de fleste af projekterne er der tale om et samarbejde med en institution eller en forvaltning i amt eller kommune, som enten visiterer til projekttilbuddet, eller støtter op omkring det botilbud / den bostøtte der eventuelt gives til målgruppen, efter at den har deltaget i projektet.

Metoder

Metodemæssigt er der kun i få projekter tale om metodeudvikling i snæver forstand, dvs. udvikling af nye metoder, som hidtil ikke har været anvendt i Danmark. Projekterne kan snarere karakteriseres som projekter, der gør en indsats over for grupper blandt de hjemløse, der før puljens oprettelse ikke blev gjort ret meget for, fordi de faldt uden for etablerede tilbud til hjemløse – en § 94 boform som midlertidig boløsning efterfulgt af botilbud om egen bolig med større eller mindre "almindelig" bostøtte.

Resultater

Generelt er der positive meldinger i rapporterne om de foreløbige resultater i projekterne, dvs. opfyldelse af formål og mål i projektet. Indikationerne for resultater er, at brugertilfredshed og større livskvalitet for brugerne, handleplaner der synes at fungere osv.

En lille del af projekterne har fået eller har planlagt at få foretaget egentlige evalueringer af projektindsatsen.

Der kan nævnes 2 projekter som eksempel på arbejdet og resultater i henholdsvis projekter med et 'alternativt plejehjem' og med 'skæve huse + social viceværtfunktion'. Rapporter fra disse 2 typer projekter synes generelt at kaste en række brugbare erfaringer af sig:

Udvidelse af Alternativ Plejehjem – Fjordvang

På plejehjemmet bestræber man sig for at gøre stedet til et hjem for beboerne. Og en del af beboerne giver udtryk for at de opfatter medarbejderne som deres "familie".

Rengøring og personlig hygiejne: Standarden blandt beboerne er meget forskellig. Der arbejdes løbende med at indgå faste aftaler med den enkelte beboer om bad. Forsøg på at lade kontaktmedarbejder og beboer sørge for rengøring, vask og indkøb på bestemte dage gik i vasken – det var for struktureret til at beboerne kunne indrette sig efter det. Det har vist sig at være en vigtig del af plejehjemmets indsats at gå ind i netværksarbejde, der gør at beboerne får de kontakter der kan skaffes med familie og venner – gode kontakter!

Det er projektets erfaring, at der for denne målgruppe viser sig et meget stort behov for en socialfaglig indsats, når de først er faldet til på plejehjemmet – en del af beboerne har "hængepartier" med fra deres fortid, og en del beboere har behov for hjælpemidler som ingen tidligere har gjort noget ved.

Der er p.t. en venteliste med 2 ansøgere.

(j.nr. 911241-0015)

Skurvognsbyen i Odense

Opstartsmøderne har betydet, at der er etableret et godt forhold til naboer og lokale handlende. Disse har fået viden om Skurvognsbyen, og har fulgt viceværternes opfordring til at kontakte dem, hvis de havde problemer med Skurvognsbyen.

For forholdet til hjemmehjælpen betød det, at der blev basis for udvikling af en teamfølelse og en forståelse for at det er nødvendigt at arbejde tværfagligt med løsning af opgaverne i Skurvognsbyen'

For forholdet til politiet betød det, at der blev basis for udvikling af et tillidsfuldt og trygt samarbejde, og det har også haft betydning for udvikling af et tillidsforhold mellem beboerne og politiet.

For samarbejdet med boligforeningen betød det, at der blev basis for udvikling af en gensidig forståelse for hinandens arbejdsfelter – og en forståelse for at udfordringerne i Skurvognsbyen skulle løses alternativt og pragmatisk i forhold til ordinære boligområder.

I forhold til kommunale sagsbehandlere omhandlede møderne praktiske foranstaltninger som fx aftale om automatisk huslejeindbetaling.

Også herberg og varmetue og støttepersoner fra psykiatrien havde udbytte af møderne, ligesom vi selv havde det som viceværter.

(j.nr. 911241-0055)

Der er i øvrigt udarbejdet en generel evaluering – som CASA har lavet af skæve-huseprojekterne – heri indgår også Skurbyen. Rapporterne fra projektet 'Den Grønne Ager' kan nævnes som et eksempel gode grundige rapporter (j.nr. 911241-0068).

Forankring

Da hovedparten af rapporterne er statusrapporter for relativt nyligt igangsatte projekter, kan der ikke siges noget konkret om forankring af projekterne efter projektophør.

Formidling

Der synes ikke at foregå omfattende formidlingsaktiviteter fra projekternes side udover formidling af oplysninger om projektets tilbud til samarbejdspartnere og potentielle brugere. Det nævnes dog i en af projektrapporterne, at der eksisterer et ERFA-netværk mellem projekter med 'skæve huse'-projekter, hvortil man har formidlet projekterfaringer (j.nr. 911241-0068).

5.2. Sammenfatning

Fra puljen 'Hjemløse' er der tilgået VFC Socialt Udsatte rapport fra 49 projekter ud af i alt 50 igangværende projekter. Puljen har til formål at støtte regeringens handleplan over for hjemløse, blandt andet ved at støtte iværksættelsen af forskellige initiativer fra § 94 boformers side.

Af pladsmæssige grunde har det kun været muligt at anskueliggøre projekternes indhold med ganske få eksempler. Der henvises til bilag 4, hvor projekterne er beskrevet med journalnummer og stikord for deres indhold. Dette gør det muligt at søge yderligere oplysninger i projektdatabasen – www.projektdatabasen.dk - om projekter, som har læserens interesse.

Hovedparten af rapporterne er statusrapporter, og det er derfor ikke muligt at sige noget konkret om resultater og forankring.

Det er det generelle indtryk, at puljens midler er brugt til støtte til projekter, der gør en indsats over for grupper blandt de hjemløse, som ikke passer til etablerede tilbud – botilbud og bostøttetilbud, § 94 boformer, akuttibud, sundhedspleje, væresteder og varmestuer. Enten ved at udbygge etablerede tilbud, eller ved at etablere deciderede nye selvstændige tilbud – fx etablering af en social viceværtfunktion i skæve huse byggerier.

Det er det generelle indtryk, at projekternes foreløbige resultater er positive, dvs. opfylder projektformål og når projektmål.

De hyppigste indsatser er botilbud og bostøttetilbud, fx alternative plejehjem eller en social viceværtfunktion. Der er desuden en del projekter, som arbejder med akuttibud og væresteds- eller varmestuetilbud.

Det er usikkert, hvor stor en formidling af projekterfaringer der sker fra projekternes side, men det er nævnt i en af rapporterne, at der findes et ERFA-gruppe netværk for skæve huse projekter.

6. '15M' – tendenser

Puljens formål er beskrevet i denne rapport's indledning. Kort fortalt har puljen til formål bredt set at forbedre ikke-indlagte sindslidendes livsvilkår. Fra ministeriets side er der lagt vægt på støtte til metodeudviklingsprojekter.

6.1. Projekterne der har rapporteret i 2004

Datagrundlaget er beskrevet i bilag 1. Sammenfattende kan det beskrives således:

Antal projekter der er tilgæet rapport fra	44
Antal rapporter	47
Antal rapporter af professionel kvalitet	24
Antal statusrapporter	28
Antal slutrapporter	18
Antal projekter med "aktuel" rapport, dvs. fra 2003 / 2004	34
Andel af igangværende projekter i 2004	20 %

Man kan hæfte sig ved, at antallet af rapporterende projekter er så stort, at hovedtendenser i puljen må kunne identificeres. – om end der kun foreligger rapporter fra ca. 20 % af de igangværende projekter.

Projekternes målgrupper

I de fleste af projektrapporter beskrives projektets målgruppe ikke indgående. De omtales som sindslidende, pårørende til sindslidende, børn af sindslidende, vanskeligt stillede, brugere af værested, osv.

De hyppigst forekommende målgrupper i de 44 projekter er:

- Sindslidende 17 projekter
- Medarbejdere i psykiatrien 12 projekter
- Børn og andre pårørende 6 projekter
- Sindslidende og andre udsatte 4 projekter
- Unge sindslidende 2 projekter

Projekternes formål

Projekternes indsats for at forbedre ikke-indlagte sindslidendes livsvilkår er bredspektret, og en opgørelse viser følgende:

- Metodeudvikling, opkvalificering af personale 11 projekter
- Væresteds- og fritidsaktiviteter 9 projekter
- Bruger- /pårørendeindsats 6 projekter
- Bostøtte 6 projekter

- Aktivering og arbejdstilbud 4 projekter
- Brugerindflydelse 3 projekter
- Støttekontaktpersonindsats 2 projekter

Formålet i mange af projekterne er at styrke kommunens socialpsykiatriske indsats generelt eller indsatsen fra en institution under socialpsykiatrien. Kun få af projekterne drives i privat regi eller benytter sig af frivillige medarbejdere.

Et enkelt projekt har et formål, der fortjener at blive nævnt – lokalsamfundsarbejde for og med sindslidende på et psykiatrisk botilbud for at dæmme op for holdningen 'not in my backyard':

Differentieret integration af vanskeligt stillede sindslidende på DSI Pensionatet Mette Marie i Vanløse

Da Mariehjemmene skulle starte Mette Marie i 2002, mødte man bekymringer, indsigelser og vrede fra beboerne i området – en ikke usædvanlig reaktion, når der skal startes botilbud til sindslidende, fordi der er en række gængse fordomme om at sindslidende er utilregnelige og kriminelle. Man ønskede at erstatte fordommene med kendskab, og gennemførte en række tiltag med god effekt:

- Startede med at renovere pensionatets forhave og holde en velbesøgt indvielsesfest
 - Fik udvirket at der blev oprettet et naboråd
 - Deltager i den årlige lokale markedsdag
 - Gennemfører et årligt Open Air arrangement for naboer og pårørende
 - Har oprettet et beboer band "Open Air"
 - Har afholdt et seminar om sindslidelse med deltagelse af medarbejdere, beboere fra pensionatet samt borgere og myndigheder fra lokalområdet.
 - Har opnået positiv avisomtale
 - Indkøbte en snerydningsmaskine for at kunne yde nabohjælp ved vintertide.
 - Har taget naboklager alvorligt – høj musik, druk på gaden foran pensionatet.
- (j.nr. 87131-1012)

Blandt projekterne i 2004 er der 3 projekter, som har til formål at tilbyde sindslidende et aflastningshjem / netværksfamilier, hvor det ene aldrig blev gennemført på grund af vanskeligheder med at finde frivillige (j.nr. 87131-0933). Projektet byggede på et tidligere projekt i Århus Amt (j.nr. 81111-5246), og kan ses som et metodeudviklingsforsøg af den danske støttekontaktpersonordning. Man lukkede projektet ned, da det viste sig umuligt at rekruttere frivillige netværksfamilier. De to andre blev gennemført med godt resultat (Fra '15M': j.nr. 87131-0908; og fra 'Dispsyk' j.nr. 874401-0031). Projekterne tog udgangspunkt i en amerikansk metodeudvikling – 'Crisis Homes', og som det ses af navnet, var formålet at hjælpe den sindslidende en slags akuttilbud i krisesituationer.

Projekternes mål og aktiviteter

Den brede vifte af formål afspejler sig i en tilsvarende bred vifte af mål og aktiviteter i projekterne. I mange af projektrapporternes beskrivelser af baggrunden for projektidéen nævnes det, at projektindsatsen skal udvikle den lokale socialpsykiatriske indsats – nye tilbud til de sindslidende, opkvalificering, metodeudvikling, osv.

Eksterne samarbejdspartnere

I en del af projekterne – men ikke mange – er det et væsentligt projektelement, at der udvikles et samarbejde med eksterne samarbejdspartnere. Et godt eksempel på dette er et behandlingspsykiatriprojekt, hvor der forsøges gennemført en udskrivningspraksis fra hospitalets psykiatriafdeling i samarbejde med aktørerne i kommunens socialpsykiatriske indsats:

Udslusningsprojekt for langvarigt indlagte psykiatriske patienter

Problemstillingen i projektet er denne:

Manglende sammenhæng i patientforløbet i overgangen mellem sygehuspsykiatri og socialpsykiatri.

Et større og større ønske i patientgruppen om at bo i egen lejlighed med tilknytning til distriktspsykiatrien i form af tilbud om støttecenter eller bostøtte. Dette ønske mente man i afdelingen kun at burde anbefale patienterne, hvis der var organiseret en bedre overgang fra hospitalspsykiatrien til socialpsykiatrien.

De lange indlæggelsestider på afdelingen gjorde det ofte endog meget vanskeligt at udsluse patienterne, fordi de var blevet stigmatiserede af opholdet på afdelingen.

Man gennemførte en udslusning af en række patienter fra Aalborg Psykiatriske Sygehus. Man vurderede, at projektet gav en langt bedre udslusning, men en projektplan om at få patienternes vurdering af indsatsen lod sig ikke gennemføre – de ville ikke interviewes.

(j.nr. 87131-0952)

Metoder

Der er som sagt mange projekter, som arbejder med metodeudvikling. Det gælder en række projekter fra Århus Kommune, og fra 3 amter ligger der rapport fra et metodeudviklingsprojekt (j.nr. 87131-0621 – bruger- og pårørendepolitik; j.nr. 87131-0645 – udvikling af og organisering af støtte til børn med sindslidende forældre; j.nr. 87131-0842 – implementering af bruger- og pårørendepolitik). Og i et andet projekt – et vidensindsamlingsprojekt hvor resultaterne kan inspirere mere bredt til metodeudvikling af indsatsen over for socialt udsatte - har man undersøgt, hvorledes kontaktbegrebet blev opfattet af brugere og medarbejdere i 15M projekter fra 1999 / 2000 (j.nr. 87131-0726).

Derudover er der tale om metodeudvikling i bred forstand i de fleste af projekterne – metodeudvikling forstået som, at man i projektet udvikler metoder, der ikke før har været anvendt det pågældende sted.

Resultater

Generelt er der positive meldinger i rapporterne om de foreløbige resultater i projekterne, dvs. opfyldelse af formål og mål i projektet, og en del af projekterne har fået foretaget en ekstern evaluering.

Forankring

En del af projekterne er forankret, eller har udsigt til at blive det, idet der er tale om en metodeudvikling, der er blevet implementeret, og kan fortsættes i den almindelige drift.

Det er ikke muligt ud fra rapportmaterialet at vurdere, i hvilket omfang puljens midler er blevet anvendt til tilskud til projekter, der udgør en udbygning og forankring af eksisterende tilbud, fordi der kun er rapport fra ca. 20 % af projekterne. I en del af de rapporterede projekter består projektindsatsen dog i udbygning – fx mange af væresteds- og fritidsaktivitet projekterne.

Formidling

Det er kun få af rapporterne, der melder om formidling af oplysninger om projektet og dets erfaringer ud over til brugere og samarbejdspartnere. Et enkelt projekt kan dog nævnes, hvor der sker en faglig formidling, som rækker ud over deltagerne i projektet:

Netværk for Netværk - Hjælp til børnefamilier med sindslidende forældre i Fyns Amt

Undervisningsbank:

Der er oprettet en undervisningsbank, som fortsætter uanset projektets fremtid.

I øvrigt:

Der har siden starten af projektet været en konstant stigning i antallet af henvendelser fra kommuner, institutioner, pårørende m.fl., hvor projektlederen har haft en konsulentfunktion projektlederen har i den forbindelse, som noget nyt, haft individuelle familie-samtaler og samtaler med børn på forsøgsbasis.

Projektet er afsluttet i 2003 efter afslag fra Fyns Amt på fortsættelse af projektaktiviteterne. Ansøgning til Socialministeriet om puljefinansiering gav heller ikke nogen bevilling.

Som det ses af ovenstående, fortsættes nogle af projektets aktiviteter som almindelige driftsopgaver.

(j.nr. 87131-0645)

6.2. Sammenfatning

Fra puljen '15M' er der tilgået VFC Socialt Udsatte rapport fra 44 projekter. Det udgør ca. 20 % af de projekter i puljen, der var i gang i 2004. Puljen har haft til formål bredt set at forbedre ikke indlagte sindslidendes livsvilkår. Ved bevillingen af puljemidler til projekter, som har rapporteret i 2004, blev der sat fokus på metodeudviklingsprojekter.

Af pladsmæssige grunde har det kun været muligt at anskueliggøre projekternes indhold med ganske få eksempler. Der henvises til bilag 4, hvor projekterne er beskrevet med journalnummer og stikord for deres indhold. Dette gør det muligt at søge yderligere oplysninger i projektdatabasen – www.projektdatabasen.dk - om projekter, som har læserens interesse.

Det er det generelle indtryk, at puljens midler er brugt til støtte til projekter, der gør en indsats over for en bred vifte af målgrupper – sindslidende og vanskeligt stillede generelt, pårørende, børn og unge, og sidst men ikke mindst medarbejdere i den socialpsykiatriske indsats.

Den hyppigst forekommende indsatsstype er metodeudvikling og opkvalificering af personale i den socialpsykiatriske indsats. Projektstøtten kan her ses som et tiltag, der gør det muligt lokalt at klæde socialpsykiatrien på, dvs. gøre det muligt at tage gængse metoder i brug.

Det er det generelle indtryk, at projekternes foreløbige resultater er positive, dvs. opfylder projektformål og når projektmål.

Det er usikkert, hvor stor en formidling af projekterfaringer der sker fra projekternes side, men en del af et af projekternes faglige formidlingsindsats – etablering af et fagligt netværk – fortsætter efter projektets ophør.

7. 'Udsatte' - tendenser

7.1 Puljens formål

Puljens formål er beskrevet i denne rapport's indledning. Kort fortalt har puljen til formål at styrke indsatsen over for 'særligt udsatte grupper'. Målgrupperne for puljen dækker hele spektret af målgrupper for udsatte-puljer.

I ministeriets udmelding om, hvad en projektindsats kan bestå i, genfinder man indsats-typer, som også findes i de øvrige udsatte-puljer – botilbud, bostøtte, aktivitetstilbud, varmestuer og akuttillbud. Som særlige indsats typer nævnes alternative plejehjem og indsats over for børn af udsatte grupper. Ministeriet prioriterer projektansøgninger fra projekter, der arbejder med brugerorganisering, og projekter hvor der indgår samarbejde med frivilligorganisationer og frivilligt socialt arbejde. Ministeriet prioriterer desuden projekter, som kan tilvejebringe viden på området.

Der har været mange ansøgninger til puljen, og en del støtteegnede projekter, som der ikke var midler til, er derfor blevet bevilget støtte fra nogle af de andre udsatte-puljer.

En stor del af puljens midler er blevet afsat til indsats over for socialt udsatte i landets største byer, og puljen supplerer på den måde indsats støttet fra 50M-puljen.

7.2. Projekterne der har rapporteret i 2004

Datagrundlaget er beskrevet i bilag 1. Sammenfattende kan det beskrives således:

Antal projekter der er tilgået rapport fra	38
Antal rapporter	41
Antal rapporter af professionel kvalitet ¹	16
Antal statusrapporter	39
Antal slutrapporter	2
Antal projekter med 'aktuel' rapport, dvs. fra 2003 / 2004	37
Andel af igangværende projekter i 2004	20 %

Note:

1) I kvalitetsbedømmelsen indgår ikke 13 rapporter, som omhandler endnu ikke igangsatte projekter. Det betyder, at 16 ud af 28 kvalitetsbedømte rapporter er bedømt til at være professionelle, dvs. af høj kvalitet.

Man kan hæfte sig ved, at antallet af rapporterende projekter er så stort, at hovedtendenser i puljen må kunne identificeres – om end der kun er rapport fra 20 % af de igangværende projekter. Ydermere er en betragtelig del af rapporterne af god kvalitet, dvs. 'professionelle'. Næsten alle rapporterne er statusrapporter, dvs. rapporter fra projekter som endnu ikke er afsluttet. Ja, 13 af dem er sågar endnu ikke igangsat, men ligger blot på tegnebrættet.

Som nævnt ovenfor under puljens formål, har der været mange ansøgninger til puljen. Det afspejles i nogle af rapporterne, der siger, at de fik færre penge bevilget end ansøgt. De peger i den forbindelse på, at de i projektet har måttet renoncere på nogle af målsætningerne. I et projekt har man fx reduceret boligstandarden i et botilbud for at spare penge, og i et andet har man undladt opsøgende arbejde, fordi der ikke ville være medarbejderressourcer i projektet til at tage sig af alle de brugere, man forventede at finde.

Og som nævnt under puljens formål, har nogle af midlerne været forbeholdt indsats i større byer. Det afspejles i rapporterne ved, at 17 af de 38 projekter afvikles i Københavnsområdet.

Projekternes målgrupper

Projekternes målgrupper er relativt velbeskrevet i rapporterne, og der er generelt tale om særligt vanskeligt stillede grupper af socialt udsatte – mennesker der er uden for på næsten alle levekårsområder. En stor del af projekterne har en bred målgruppe. Det gælder fx de projekter, der afvikles i væresteder, varmestuer og lignende steder, hvor målgruppen er alle de meget forskellige slags brugere af værestedet. Andre projekter har en mere afgrænset målgruppe, fx når projektet går ud på at drive et alternativt plejehjem for plejekrævende misbrugere.

1 projekt inkluderer børn af tidligere eller nuværende alkoholmisbrugere i sin målgruppe. Det er 'Lænkens Sommerhøjskole og Miniefterårsferie i 2003' (j.nr. 911713-0307). Opmærksomheden henledes på, at der i Bo2000 puljen også findes 1 projekt målrettet børn af sindslidende – '2 forsøgsgrupper med børn af psykisk syge' (j.nr. 88007-0082).

Projekternes formål

Når der foretages en optælling af formål, er nedennævnte 3 formål de hyppigst forekommende:

• Botilbud og bostøtte	13 projekter
• Væresteds- og varmestuetilbud	11 projekter
• Alternative plejehjem, skadestuer m.v.	6 projekter

Botilbuddene og bostøtten er afstemt efter målgruppens behov og er af meget forskellig art. I 3 projekter arbejder man således med en social viceværtordning. I 2 med en støttekontaktpersonindsats over for misbrugere (j.nr. 911713-0250; j.nr. 911711-0036). Og i 1 projekt arbejder man med (bo)støtte til voksne sindslidende, der bor hjemme hos deres gamle forældre (j.nr. 911713-0039). Dette har til formål at ruste dem til at stå på egne ben den dag forældrene dør, eller få dem ud i egen bolig inden da.

Formålene er også forskellige med hensyn til, hvor man forsøger at få projektets målgruppe hen rent boligmæssigt. Et projekt har fx til formål at få hjemløse ind fra gaden - ind på en § 94 boform. Et andet projekt har til formål at støtte mennesker på en § 94 boform i den vanskelige opgave det er at flytte ud i egen bolig og klare sig. Der er typisk tale om projekter i kommunal regi, men et enkelt projekt gennemføres i regi af Metodistkirken (j.nr. 911713-0178).

Væresteds- og varmemestueaktiviteterne derimod afvikles derimod relativt hyppigt i regi af private organisationer som fx Blå Kors, Kirkens Korshær eller Røde Kors. Blå Kors har således etableret såkaldte trivselsværksteder på 5 af deres væresteder rundt om i landet (j.nr. 911713-0054, j.nr. 911712-0012).

De alternative plejehjem, skadestuer m.v. er tilbud, som er målrettet plejekrævende socialt udsatte, typisk hjemløse. De passer ikke til almindelige plejehjem. Projekterne drives typisk i regi af § 94 boformer. Også fra hjemløsepuljen er der rapport fra adskillige projekter, der arbejder med alternativt plejehjem, skadestue m.v.

I 2 projekter arbejder man med at indsamle og udvikle viden på området – 'Forlængelse af SKP', dvs. støttekontaktpersoner (j.nr. 911711-0036) og 'Udvikling af væresteder i Danmark' (j.nr. 911713-0050).

Projekternes mål og aktiviteter

Overordnet set kan der skelnes mellem projekter, der har som mål at forhindre at målgruppen får det værre, og projekter der har som mål at målgruppen får det bedre, dvs. bliver mindre udstødt. Der er eksempler på begge typer projekter. Den sidste type projekter afspejler, at man også over for særligt socialt udsatte kan have ambitioner om at få livet til at hænge bedre samme. Eksempler: aktivering og behandling af langtidslidende med et alkoholmisbrug som ikke lader sig aktivere og motivere til behandling i den almindelige kommunale sagsbehandling, forebyggende indsats med aktivering af unge misbrugere, botræning med henblik på at kunne bo med bostøtte i egen bolig.

Mange af projekternes mål og aktiviteter bevæger sig i privatsfærens område – har som mål at støtte og eventuelt kompetenceudvikle målgruppen til at kunne klare det almindelige hverdagsliv. Det gælder således botilbudsprojekterne og bostøtteprojekterne.

Værestedstilbuddene derimod er tilbud, der har som mål at tilbyde brugerne aktiviteter og udbygge deres sociale netværk.

En del af projekterne udfører opsøgende arbejde, fordi de har en målgruppe der ikke kommer af sig selv, men snarere er præget af stor lyst til at holde sig væk. Det opsøgende arbejde kan dels have form som udgående socialt arbejde, dels form som rådgivning og vejledning fra et værested, en varmemestue eller lignende.

Eksterne samarbejdspartnere

I de fleste af projektrapporterne fra denne pulje er der ikke oplysninger om eksterne samarbejdspartnere, og hvis der oplyses noget om eksterne samarbejdspartnere, er det typisk kun oplysninger om, hvem man samarbejder med – ikke hvad man samarbejder med dem om.

Men mange af væresteds- og varmemestueprojekterne drives af frivilligorganisationer, og i nogle af rapporterne fra disse projekter nævnes, at man har et samarbejde med kommunens sagsbehandlere, brugernes læge m.v. Der er desuden projekter, som drives af § 94 boformer eller misbrugscentre, og her nævnes det ligeledes, at man samarbejder med sagsbehandleren i brugernes komme, læge m.v.

Metoder

Nogle få af projekterne arbejder målrettet med metodeudvikling, fx Landsforeningen af Væresteders projekt 'Udvikling af væresteder i Danmark' (j.nr. 911713-0050). Men i næsten alle projekter er der tale om 'intern' metodeudvikling, dvs. projektet bruges til at man på det pågældende sted tilegner sig og arbejder med udvikling af metoder, der ikke tidligere har været brugt på stedet. Det udstrakte arbejde med metodeudvikling i projekterne fra denne pulje afspejler, at projekterne udgør nye, uprøvede tilbud til målgrupper med komplekse sociale problemer. Eksempler: 'Udviklingsprojekt om netværksrådslagning på hjemløseområdet' (j.nr. 911711-0026), 'Gruppearbejde med brugerne på Roskildehjemmet' (j.nr. 911711-0047), 'Mentorordning for familier med anden etnisk baggrund med et handicappet barn i en dansk specialskole og skolefritidsordning' (j.nr. 911714-0129).

Resultater

Generelt fortæller projektrapporterne, at det går godt i projektet, dvs. formålet med projektet opfyldes, men som det blev nævnt indledningsvis i dette kapitel, er en del af projekterne endnu ikke igangsat, og en anden stor del af projekterne er så nystartede, at man i projektrapporten ikke ser sig i stand til at fortælle om resultater.

Som indikationer på, at det går godt, nævner projektrapporterne brugertilfredshed, øget livskvalitet hos brugerne, større brugerengagement, større antal brugere fx på væresteder og i varместuer, antal brugere i projektet for hvem projektets mål er blevet opfyldt.

Forankring

Som nævnt i starten af dette kapitel er hovedparten af projektrapporterne fra denne pulje statusrapporter eller endnu ikke igangsatte projekter eller nystartede projekter. Der kan derfor ikke siges noget endegyldigt om projekttilbuddenes eventuelle forankring efter projektafslutning.

Formidling

En ikke ubetydelig del af projekterne melder om formidling af oplysninger om projektet udover til samarbejdspartnere og potentielle brugere – eksempelvis netværksgrupper, hjemmeside, nyhedsbrev, blad, foredrag, konferencer.

7.3. Sammenfatning

Fra puljen 'Udsatte' er der tilgået VFC Socialt Udsatte rapport fra 38 projekter, hvilket er 20 % af igangværende projekter. Puljen 'Udsatte' er en 'bred' pulje, idet den er målrettet alle grupper af socialt udsatte og kan bevilge projektstøtte til en bred vifte af indsatser.

Projekternes indhold er ikke blevet forsøgt anskueliggjort med eksempler. Der henvises til bilag 4, hvor projekterne er beskrevet med journalnummer og stikord for deres indhold. Dette gør det muligt at søge yderligere oplysninger i projektdatabasen – www.projektdatabasen.dk - om projekter, som har læserens interesse.

Hovedparten af rapporterne er statusrapporter, og det er derfor ikke muligt at sige noget konkret om resultater og forankring.

Der er forsøgt skelnet i analysen mellem projekter som har til formål at forhindre, at projektets målgruppe bliver yderligere udsat, og projekter som har til formål at opnå, at livskvaliteten hos projektets målgruppe bliver større. Begge typer projekter forefindes, og fra begge typer projekter rapporteres der overvejende om foreløbige gode resultater.

Metodemæssigt er der i de fleste projekter tale om metodeudvikling i bred forstand, dvs. udvikling af metoder som ikke er ukendte i Danmark, men som er nye i den lokalitet, hvor projektet afvikles.

De hyppigste indsatser er botilbud, væresteds- og varmestuetilbud, og alternative plejehjem.

8. 'Krisecentre' - tendenser

8.1. Hvad er et krisecenter?

Krisecentrene er et tilbud til voldsramte kvinder der – som navnet angiver – er kommet i krise. Krisecentrene kan derfor betragtes som et midlertidigt botilbud. Der er oprettet krisecentre i 38 danske byer. Mere end 9.000 kvinder henvender sig årligt på centrene for at få hjælp, heraf indkvarteres ca. 2.000 med i alt 2.000 børn³. Centrene har siden 1987 været organiseret i Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, LOKK.

Krisecenterbevægelsen opstod efter at den nye kvindebevægelse under sloganet 'Det private er politisk' satte voldtægt, hustruvold og incest på dagsordenen, blandt andet gennem kriserådgivning. Kvindeceterfonden Dannerstiftelsen var det første krisecenter, og det kom til at danne model for de senere med hensyn til brug af frivillige vagter og en blanding af offentlige og private tilskud. Nogle af de nuværende krisecentre drives dog udelukkende med faguddannede lønnede medarbejdere.

8.2. Puljens formål

Puljens formål er beskrevet i denne rapport's indledning. Kort fortalt har puljen til formål at støtte et løft i kvaliteten af indsatsen på kvindekrisecentre. Et særligt fokusområde for kvalitetsløft er styrkelse af indsatsen over for børnene til de kvinder, der bliver indlogeret på krisecentret.

Desuden er formålet med puljen at øge kapaciteten på krisecentrene. Dette fordi man – især i krisecentrene i hovedstadsområdet – havde måttet afvise hjælpsøgende kvinder på grund af pladsmangel.

Ansøgerkredsen til puljen er meget konkret afgrænset sammenlignet med de andre ansøgningspuljer i Socialministeriet rettet mod socialt udsatte, nemlig afgrænset til kvindekrisecentre.

³ Nielsen, Sissel Lea. LOKK's Årsstatistik 2003. VFC Socialt Udsatte, 2004.

8.3. Projekterne der har rapporteret i 2004

Datagrundlaget

Datagrundlaget er beskrevet i bilag 1. Sammenfattende kan det beskrives således:

Antal projekter der er tilgået rapport fra	15
Antal rapporter	15
Antal rapporter af professionel kvalitet	6
Antal statusrapporter	13
Antal slutrapporter	2
Antal projekter med 'aktuel' rapport, dvs. fra 2003 / 2004	15
Andel af igangværende projekter i 2004	63 %

Hovedparten af rapporterne er statsrapporter fra 'små' projekter, dvs. projekter med mindre end 400.000 kr. i driftsbevilling for 2004. Dette skyldes, at der i hovedparten af projekterne ikke er store lønudgifter.

Antallet af igangværende projekter – 24 - viser, at en stor del af de 38 kvindekrisecentre har et projekt i gang.

Alle rapporter vedrører projektår 2003 / 2004.

Projekternes formål og målgruppe

De tal, der følger i dette afsnit om projekternes formål, giver mere end 15 tilsammen. Det skyldes, at en del af projekterne har mere end ét formål.

Hovedparten af projekterne er rettet mod et kvalitetsløft i krisecentrene – i alt 13 ud af 15 projekter.

4 projekter er rettet mod en kapacitetsudvidelse i centret. Dette forsøges opnået enten ved en udvidelse af antal pladser, eller ved en kvalitativt bedre indsats fra centrets side over for de indlogerede kvinder og deres børn, som kan forkorte opholdstiden – fx bedre samarbejde med de relevante sociale myndigheder.

3 projekter har til formål at udvikle tilbud til kvinderne når de skal forlade krisecentret, som er et midlertidigt tilbud om krisehjælp. Det skyldes, at man på krisecentrene har et problem med 'tilsanding' – man ser sig nødsaget til at beholde kvinderne på centret længere end nødvendigt, fordi der ikke er noget at sende dem ud til. I parentes bemærket er der fra puljen 'Udsatte' tilgået rapport fra et projekt, som også retter sig mod udvikling af tilbud til kvinder fra krisecentre – et projekt rettet mod etniske kvinder (j.nr. 911713-0013).

Målgruppen for projekterne er primært – i sagens natur – de kvinder der kommer på krisecentret samt deres børn. Børnene nævnes som del af målgruppen i langt den overve-

jende del af projektrapporterne. Mange projektrapporter har etniske kvinder og etniske børn som målgruppe.

I indsatsen for en kvalitetsudvikling på centrene er målgruppen ofte centrets medarbejdere, som man i projektet arbejder på at opkvalificere til at udføre det direkte arbejde med kvinderne og børnene.

Projekternes aktiviteter

Aktiviteterne i projekterne er for en stor dels vedkommende kompetenceudvikling i medarbejderstaben – enten gennem kursustilbud, efteruddannelsetilbud eller supervision til medarbejderne; eller gennem ansættelse af fagpersoner, som kan yde en kvalitativt bedre indsats over for børnene eller deres mødre – typisk en socialrådgiver eller en pædagog. Og så har man i 2 af projekterne arbejdet med tolkebistand

Ét af de 15 projekter skal nævnes som eksempel, fordi det anskueliggør arbejdet med kvalitetsudvikling i centrene. Det er et projekt i regi af Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, LOKK. LOKK har fået bevilget midler til kursusvirksomhed frem til og med 2006, og på baggrund af projektrapporten fra LOKK's projekt, kan følgende siges:

Kursus og seminarievirksomhed for lønnet og ulønnet personale

Der er ca. 1100 frivillige og ca. 250 ansatte på krisecentrene.

LOKK tilbyder kurser til forskellige dele af centrenes personale: Det pædagogiske personale, centrenes ledere, øvrige ansatte – frivillige såvel som lønnede, bestyrelsesformænd. Desuden tilbydes der brede kurser og seminarer med indhold, der går på tværs af gruppernes specifikke behov i relation til deres funktion på krisecentret.

LOKK kan konstatere en stigende efterspørgsel på de udbudte kurser. Dels fra personale på krisecentrene, dels fra andre institutioner og endda myndigheder - f.eks på børneområdet, integrations- og indvandrersområdet.

LOKK gør opmærksom på, at krisecentrenes meget beskedne økonomiske formåen samt begrænsede personalenormeringer er en klar hæmsko for deltagelse.

(j.nr. 95002-0001)

Projekternes forløb

Generelt melder kvalitetsudviklingsprojekterne om positive forløb i projektindsatsen., dvs. de oplyser i deres rapporter, at der er gode foreløbige resultater med den projektigangsatte kvalitetsudvikling.

I de projekter hvor man arbejder med kapacitetsudvidelse, er de foreløbige resultater mere pauvre. Et par af projekterne gør opmærksom på at projektindsatsen for at nedbringe opholdstiden for kvinderne endnu ikke har givet målbare resultater, fordi projektet kun har kørt 4-5 måneder på rapporteringstidspunktet. Et projekt er stødt ind forsinkelser i det byggeri, der var påtænkt i forbindelse med projektet. Samtidig tyder tal fra LOKK's endnu ikke offentliggjorte årsstatistik 2004 på, at der stadig må afvises kvinder på krisecentre i hovedstadsområdet. Til gengæld melder man så i Kvindekrisecentret på Bornholm, at en projektbevilling til en ansættelse af en vikar har gjort det muligt at holde døgnåbent, og dermed gøre det muligt for flere kvinder at komme i kontakt med centret.

Forankring

Da projekterne p.t. ikke er afsluttede, kan der ikke siges noget om, hvorvidt kommunerne vil være villige til at finansiere eventuelle lønudgifter efter projekternes ophør.

Formidling

Der foregår ikke nogen formidling af oplysninger om projektplaner og projekterfaringer, men i en del af projekterne har man til målgruppen – brugerne af centret – indarbejdet en beskrivelse af projekttilbuddet i foldere m.v. om centrets tilbud.

LOKK har en hjemmeside, www.lokk.dk, med mange relevante oplysninger om krisecentrene. Der er dog ikke oplysninger om nogen af de puljestøttede projekter.

8.4. Sammenfatning

Fra puljen ”Krisecentre” er der tilgået VFC Socialt Udsatte rapport fra 15 projekter, og heraf er de 12 rapport fra projekter i et af de 38 kvindekrisecentre, der er i Danmark.

Af pladshensyn er der kun givet en konkret beskrivelse af 1 projekt i dette kapitel. Der henvises til bilag 4, hvor projekterne er beskrevet med journalnummer og stikord for deres indhold. Dette gør det muligt at søge yderligere oplysninger i projektdatabasen – www.projektdatabasen.dk - om projekter, som har læserens interesse.

Hovedparten af projekterne er nystartede, men de foreløbige resultater tyder på, at projekterne vil kunne opfylde deres formål. Her er der dog forskel på projekter, der har til formål at kvalitetsforbedre indsatsen i kvindekrisecentrene – de rapporterer gennemgående om positive resultater af projektindsatsen – og så projekter, der har til formål at øge kvindekrisecentrenes kapacitet, som synes endnu ikke rigtigt at være kommet fra ”start”.

I kvalitetsudviklingsprojekterne er der ikke tale om nogen metodeudvikling i snæver forstand, dvs. udvikling af metoder, som er nye i Danmark, men snarere ibrugtagning af gammelkendte metoder – pædagogisk indsats over for børnene til de kvinder, som flytter ind på krisecentret, socialfaglig indsats i sagsbehandlingen af kvindernes sag, tolkeindsats i forbindelse med etniske familier. En del af puljens midler går derfor til en indsats, der egentlig er en (amts)kommunal opgave.

Bilag 1. Skabelon for VFC Socialt Udsattes udarbejdelse af projektresumé

Model for resuméet er et videnskabeligt abstract på 2-3 sider.

<p>Emneord Her angives de emneord, dvs søgeord, der skal knyttes til rapportresuméet i ministeriets projektdatabase</p>	<p>Følgende emneord er ikke relevante mere: Anvendes hvis projektets ansøgning er beskrevet i ministeriets projektdatabase. Følgende emneord fra emneordlisten bør tilføjes: Anvendes hvis resuméet giver anledning til tilføjelse af emneord. Forslag til emneord som ikke findes på listen: Anvendes hvis resuméet giver anledning til forslag om nye emneord i ministeriets projektdatabase.</p>
<p>Reference</p>	<p>Bibliografiske oplysninger om den publikation, der resumeres.</p>
<p>1. Projektets titel</p>	
<p>2. Baggrund og problemstilling</p>	<p>Rapportens beskrivelse af baggrunden for, at man ønskede at gennemføre et projekt. Rapportens beskrivelse af de væsentligste problemstillinger i projektet.</p>
<p>3. Projektets overordnede formål</p>	<p>Rapportens beskrivelse af de(t) overordnede formål i projektet</p>
<p>4. Projektets præcise mål</p>	<p>Rapportens beskrivelse af de konkrete mål, man har sat sig i projektet. Hvilke resultater ønsker man at opnå?</p>
<p>5. Målgruppe</p>	<p>Rapportens beskrivelse af hvilke målgrupper projektet retter sig imod.</p>
<p>6. Samarbejdspartnere</p>	<p>Medarbejdere i projektet: Rapportens beskrivelse af medarbejdere i projektet, herunder hvorvidt der er frivillige medarbejdere. Antal. Eventuelt deres faglige baggrund. Eksterne samarbejdspartnere: De eksterne samarbejdspartnere, som omtales i rapportens tekst.</p>
<p>6A. Driftssystemet</p>	<p>Rapportens beskrivelse af samarbejdsrelationer vedrørende økonomiske forhold.</p>
<p>7. Metode</p>	<p>Rapportens beskrivelse af hvilken metode / metoder der er anvendt for at nå projektets mål.</p>
<p>8. Aktiviteter</p>	<p>Rapportens beskrivelse af, hvilke aktiviteter der er gennemført i projektet.</p>
<p>9. Afvigelser fra den oprindelige projektplan</p>	<p>Rapportens eventuelle beskrivelse af justeringer i forhold til den oprindelige projektplan. Hvorfor er der blevet justeret, og hvordan?</p>
<p>10. Projektets resultat</p>	<p>Rapportens beskrivelse af, hvilke resultater der er opnået i forhold til gældende projektplan. Desuden eventuelle beskrivelser af andre resultater, der er opnået i projektperioden.</p>
<p>11. Indikationer for målopfyldelse</p>	<p>Rapportens beskrivelse af konkrete indikatorer for, at de beskrevne resultater er opnået.</p>

12. Væsentlige succeser	Rapportens beskrivelse af, hvad der er lykkedes særligt godt i den projektperiode, der rapporteres om.
13. Væsentlige problemer	Rapportens beskrivelse af, hvad der har været særligt vanskeligt i den projektperiode, der rapporteres om.
14. Andre kommentarer eller refleksioner	Relevante oplysninger i rapporten, som ikke henhører under de øvrige punkter i denne skabelon.
15. Forankring	Resuméforfatterens vurdering af sandsynligheden for, at projektet vil blive forankret, dvs. fortsat under en eller anden form efter projektets ophør.
16. Fremtidige projektplaner	Rapportens beskrivelse af projektplaner for det kommende projektår / resten af projektperioden.
17. Kontaktperson	Rapportens eventuelle oplysninger om kontaktperson for projektet.
18. Formidling	Rapportens oplysninger om, hvorvidt projektets eksistens og / eller resultater formidlet til andre. Til hvem og hvordan?
Kommune/amt	Oplysninger i ministeriets projektdatabase eller i rapporten om, hvor projektet afvikles.
Start/slut	Oplysninger i ministeriets projektdatabase eller i rapporten om, hvornår projektet startede respektive planlægges afsluttet.
Bevilling	Oplysninger i ministeriets projektdatabase eller i rapporten om størrelsen af bevilgede puljetilskud.
Pulje	Oplysninger i ministeriets projektdatabase eller i rapporten om, fra hvilken pulje projektet har modtaget tilskud.
Journalnr.	Oplysninger i ministeriets projektdatabase eller i rapporten om Socialministeriets journalnummer på projektet.

Bilag 2. Rapportskabelon for ”små” projekter

Statusrapporten er et led i erfaringsopsamlingen af de projekter der støttes via tilskud fra Socialministeriet.

Denne udgave af statusrapporten er til anvendelse for projekter med et tilskud under 400.000 kr.

Vejledning til besvarelse af de enkelte spørgsmål er indarbejdet i skemaet. De kan evt. også rette henvendelse til Socialministeriets tilskudssekretariat.

Husk at skemaet skal udfyldes elektronisk og sendes til Tilskudssekretariatet på diskette eller via email med tydelig angivelse af journalnummer i dokumentets titel!

Mailadressen er: rapport@sm.dk.

Baggrundsoplysninger		
Emneord (udfyldes af FC):	Kontaktperson(er): Navn: Gadenavn, nr.: Postnr. & By: Evt. tlf. nummer? Navn og adresse på personen, der har udfyldt skemaet:	
Reference (udfyldes af FC):		
Projektets titel:		
Journalnummer:		
Pulje:		
Ansøger:		
Bevillingsansvarlige:		
Påbegyndt: dato / år:		
Afsluttet: dato / år:		
Tilskuddets størrelse:		
Rapporttype: ☐ Afsluttende rapport ☐ Midtvejsrapport (angiv hvilket projektår rapporten omhandler):		
Spørgsmål		Besvarelse (Udfyld i nedenstående grå felter)
Vejledning til spørgsmål 1. I spørgsmål 1 ønskes en beskrivelse af baggrunden for projektet – herunder de problemstillinger, der er kendetegnende for projektets arbejdsfelt.		
Baggrund og problemstilling	Beskriv de problemstillinger, der førte til iværksættelse af projektet. (Angiv maksimalt de tre væsentligste problemstillinger)	

Vejledning til spørgsmål 2. I spørgsmål 2 ønskes en beskrivelse af projektets formål - altså, hvilke ideer og initiativer er det man ønsker at udbrede med projektet?	
1. Projektets formål.	Hvad er projektets formål?
Vejledning til spørgsmål 3 Her beskrives projektets målgruppe.	
2. Målgruppe	Beskriv projektets målgruppe
Vejledning til spørgsmål 4 Nedenfor ønskes en angivelse af antallet af ansatte og frivillige i projektet. Ansatte defineres som den gruppe i projektet, der er aflønnet af projektet. Frivillige defineres som, personer, der arbejder ulønnet i projektet.	
3. Ansatte og samarbejdspartnere og finansiering	Hvor mange fuldtidsansatte er der i projektet?
	Hvor mange er deltidsansatte?
	Hvor mange er frivillige?
Vejledning til spørgsmål 5 Spørgsmålet omhandler projektets resultater. Her tænkes på hvilken viden og erfaring der er oparbejdet, og hvilke konkrete tiltag, der er gennemført	
4. Projektets resultat(er)	Beskriv hvilke resultater der er opnået i forhold til projektets formål (som angivet i spørgsmål 2). Uddyb gerne om der opnået andre resultater end de forventede?
	Hvordan kan det konstateres, at projektet har opnået de beskrevne resultater? - Beskriv konkrete træk, f.eks. vedr. målgruppen, adfærdsmønstre, aktiviteter, samarbejde mv.
Vejledning til spørgsmål 6 & 7. I spørgsmål 6 og 7 ønskes en beskrivelse af de succeser og vanskeligheder, der har været i projektperioden. Det må understreges at en beskrivelse af evt. problemer er lige så væsentlig som beskrivelserne af de positive oplevelser.	
5. Væsentlige succeser	Beskriv hvad der er lykkedes særligt godt i projektforløbet. <i>(Beskriv de tre væsentligste succeser)</i>
6. Væsentlige problemer	Beskriv hvad der har været særligt vanskeligt i projektforløbet. <i>(Beskriv de tre væsentligste problemer)</i>

Bilag 3. Rapportskabelon for ”store” projekter

Statusrapporten er et led i erfaringsopsamlingen af de projekter der støttes via tilskud fra Socialministeriet.

Denne udgave af statusrapporten er til anvendelse for projekter med et tilskud over 400.000 kr.

Husk at skemaet skal udfyldes elektronisk og sendes til Tilskudssekretariatet på diskette eller via email med tydelig angivelse af journalnummer i dokumentets titel og i emnefeltet!

Mailadressen er rapport@sm.dk

Vejledning til besvarelse af de enkelte spørgsmål er indarbejdet i skemaet. De kan evt. også rette henvendelse til Karen Knudsen på telefon 33 92 92 45. Rapporten skal omfangsmæssigt være 10-15 sider med størst vægt på besvarelse af spørgsmål 6-11.

Baggrundsoplysninger		
Emneord (udfyldes af FC):	Kontaktperson(er) Navn: Gadenavn, nr.: Postnr. & By: Evt. tlf. nummer? Navn og adresse på personen, der har udfyldt skemaet:	
Reference (udfyldes af FC):		
Projektets titel:		
Journalnummer:		
Pulje:		
Ansøger:		
Bevillingsansvarlige:		
Påbegyndt: dato / år		
Afsluttet: dato / år		
Tilskuddets størrelse:		
Rapporttype: ☐ Afsluttende rapport ☐ Midtvejsrapport (angiv hvilket projektår rapporten omhandler):		
Spørgsmål 1		Besvarelse (Udfyld i nedenstående felt)
Vejledning til spørgsmål 1. I spørgsmål 1 ønskes en beskrivelse af baggrunden for projektet, samt de problemstillinger der er kendetegnende for projektets arbejdsfelt.		
7. Baggrund og problemstilling	Hvad er baggrunden for projektet? Beskriv de problemstillinger, der førte til iværksættelse af projektet. (Angiv maksimalt de tre væsentligste problemstillinger)	

Vejledning til spørgsmål 2.

I spørgsmål 2 ønskes en beskrivelse af projektets formål – hvilke ideer og initiativer er det man ønsker at udbrede med projektet?

8. Projektets formål.	Hvad er projektets formål?	
------------------------------	----------------------------	--

Vejledning til spørgsmål 3

Nogle projekter omhandler efteruddannelse af personale, etablering af netværk mv., og er således ikke direkte rettet imod, hvad der kan benævnes som den primære målgruppe som for eksempel narkomaner, sindslidende, hjemløse, udsatte børn og unge, udviklingshæmmede, handicappede mv. Er projektets målgruppe således personale, pårørende, medarbejdere i forvaltningen mv. beskriv da som det første i spørgsmål 3 hvilken gruppe, der er tale om, og hvor mange der deltager i projektet.

Er projektets målgruppe ikke personale, men udsatte grupper, beskrives i spørgsmål 3, hvordan målgruppen er opgjort for efterfølgende at beskrive målgruppens størrelse og sammensætning nærmere. Opgørelsen af alder og antal foregår ved at angive antallet i målgruppen inden for de fastsatte aldersgrupper

Optællingen af målgruppen kan baseres på enten en optælling af antallet af kontakter projektet modtager eller en optælling af antallet af brugere i projektet. Med *kontakter* menes det antal besøg, telefonhenvendelser e.l. som projektet modtager i løbet af et år. Måler man antal kontakter kan der optræde gengangere blandt brugerne. I modsætning hertil er optælling af målgruppen ud fra antallet af *brugere* baseret på, hvor mange forskellige brugere, der reelt er tilknyttet projektet. Måler man målgruppen ud fra antallet af brugere, optælles det altså ikke, hvor mange gange brugerne opsøger projektet, men hvor mange forskellige brugere, der opsøger projektet. Er der anvendt andre metoder til at optælle målgruppens størrelse bedes det beskrevet.

9. Målgruppe	Hvem er projektets målgruppe?	<i>(Beskriv kort målgruppen)</i>				
	Er projektets målgruppe personale, medarbejdere i forvaltningen eller lignende grupper – eksempelvis i forbindelse med et projekt om efteruddannelse?	<i>(Sæt kryds)</i> ☐				
	Hvordan er målgruppen opgjort?	<i>(Sæt kun et kryds)</i> Antal kontakter: ☐ Antal brugere: ☐				
	Angiv hvor mange i målgruppen der er inden for hver aldersgruppe i nedenstående tabel?:	0 – 10 år	11 – 18 år	19 – 30 år	31 – 67 år	>67 år -

Vejledning til spørgsmål 4.

Spørgsmål 4 besvares ud fra, hvilke problemstillinger der karakteriserer den primære målgruppe – altså den gruppe som projektets deltagere arbejder med/for til daglig.

10. Projektets primære problemstillinger	Hvilke problemstilling(er) karakteriserer målgruppen? Angiv de tre væsentligste problemstillinger, gerne i prioriteret rækkefølge.	<i>(Angiv problemstillingerne i nedenstående felt)</i>
---	--	--

Vejledning til spørgsmål 5.

Nedenfor ønskes en angivelse af antallet af ansatte i projektet og deres uddannelsesmæssige baggrund. Derudover ønskes en angivelse af antallet af frivillige i projektet. Ansatte defineres som den gruppe i projektet, der er aflønnet af projektet. Frivillige defineres som, personer, der arbejder ulønnet i projektet. Endelig ønskes en besvarelse af dels, hvilke parter, der, foruden Socialministeriet, har været involveret i projektet, dels hvordan finansieringen af projektet er konstrueret.

11. Ansatte og samarbejdspartnere	Hvor mange er fuldtidsansatte i projektet?	
	Hvor mange er deltidsansatte i projektet?	
	Hvor mange er frivillige?	
	Angiv antal ansatte inden for hver uddannelsesgruppe: <u>Socialfaglig uddannelse</u> <u>Sundhedsfaglig uddannelse:</u> <u>Erhvervsuddannelse:</u> <u>Andet (erhvervsrelateret erfaring eller lign.)</u>	
	Er der foruden Socialministeriet andre parter, som deltager i finansieringen af projektet, f.eks. via kontorlokaler, lønninger eller andet? I så fald hvem?	
	Hvor stor en andel udgør anden finansiering af projektets samlede finansiering?	
	Samarbejder projektet med andre parter f.eks. via styregruppe eller andet fra kommune(r), amt, organisationer, frivillige mv.?	
Vejledning til spørgsmål 6		
Spørgsmål 6 omhandler projektets metodiske baggrund. Her ønskes en uddybende beskrivelse af de overvejelser og fremgangsmåder, der er valgt i projektet.		
12. Metode	Hvilke faglige overvejelser og strategier er anvendt for at nå projektets mål?	
Vejledning til spørgsmål 7		
Her ønskes en beskrivelse af de redskaber, der er anvendt, for at understøtte metoden og opnå projektets mål. Her tænkes bl.a. på, om der er anvendt særlige tilgange for få kontakt til målgruppen.		
13. Redskaber/ aktiviteter	Beskriv hvilke konkrete redskaber, der er anvendt i projektet?	
Vejledning til spørgsmål 8		
Spørgsmålet omhandler projektets resultater. Her tænkes på hvilken viden og erfaring der er opnået, og hvilke konkrete tiltag der er gennemført. Spørgsmålet er opdelt i fire underspørgsmål.		
14. Projektets resultat(er)	Beskriv hvilke resultater I har opnået i forhold til projektets formål (som angivet i spørgsmål 2).	
	Beskriv hvilke andre resultater, der evt. er opnået i projektperioden.	
	Hvordan kan det konstateres, at projektet har opnået de beskrevne resultater? - Beskriv konkrete træk, f.eks. vedr. målgruppen, adfærdsmønstre, aktiviteter, samarbejde mv.	

	Er der resultater, som projektet evt. endnu ikke har nået, eller evt. helt har måtte opgive?.
Vejledning til spørgsmål 9 Spørgsmål 9 skal besvares ud fra om der i projektet er foretaget ændringer i forhold til det, der var planlagt for projektet. Ofte sker der ændringer enten i forhold til målgruppen eller i forhold til, hvordan man vil gribe problemet an. Såfremt der er sket sådanne ændringer ønskes det uddybet.	
15. Afvigelser fra den oprindelige projektplan	Er der sket justeringer i forhold til den oprindelige projektplan, f.eks. i forhold til projektets målgruppe, tidsplan eller andet? Beskriv hvorfor og hvordan?
Vejledning til spørgsmål 10 & 11. I spørgsmål 10 og 11 skal projekterne beskrive hvilke succeser og vanskeligheder, der har været i projektperioden. Det må understreges at en beskrivelse af evt. problemer er lige så væsentlig som beskrivelserne af de positive oplevelser.	
16. Væsentlige succeser	Beskriv hvad der er lykkedes særligt godt i projektforløbet. <i>(Beskriv de tre væsentligste succeser)</i>
17. Væsentlige problemer	Beskriv hvad der har været særligt vanskeligt i projektforløbet. <i>(Beskriv de tre væsentligste problemer)</i>
Vejledning til spørgsmål 12 & 13 Her ønskes en beskrivelse af de overvejelser eller kommentar, som projektet ønsker at videregive til andre, der evt. skal påbegynde et lignende projekt. Ved spørgsmål 13 skal fremtidige projektplaner beskrives, såfremt der er tale om en midtvejsrapport.	
18. Andre kommentarer eller refleksioner	Evt. andre erfaringer, råd til andre projektmagere mv.
19. Fremtidige projektplaner (udfyldes hvis midtvejsrapport).	Beskriv planerne for resten af projektperioden.
Vejledning til spørgsmål 14 Er der tale om en afsluttende rapport bedes man besvare spørgsmål 14, som omhandler forankringen af projektet. Med forankring af projektet menes om projektet fortsætter efter støtteperiodens ophør. Forankring kan have forskellig karakter. Man kan her skelne mellem <i>forankring af projektet</i> og <i>forankring af ideerne/erfaringerne</i> . Forskellen er, at ved <i>forankring af projektet</i> fortsætter projektet mere eller mindre uændret, hvorimod projektet ved <i>forankring af ideerne/erfaringerne</i> kan ophøre, men erfaringerne implementeres i eksempelvis andre dele af den (amts)kommunale forvaltning eller den frivillige verden. Desuden bedes det uddybet hvilken form for forankring, der er tale om.	
20. Forankring (udfyldes hvis afsluttende rapport).	Er der gjort tiltag for at projektet vil opnå forankring? I så fald hvilke? Hvad har udfaldet af forankringsiltagene været?
Vejledning til spørgsmål 15 I spørgsmål 15 skal besvares, hvis viden om projektets eksistens og/eller resultater er videregivet til andre. I den forbindelse ønskes det beskrevet, hvorledes en sådan formidling er foregået. Har der eksempelvis været afholdt seminarer, har man anvendt internettet eller lignende?	
21. Formidling	Er projektets eksistens og/eller resultater formidlet til andre? Til hvem og hvordan?

Bilag 4. Liste over rapporterende projekter

Socialministeriets

journalnummer

Projektets titel

* angiver, at projektet ikke er registreret i projektdatabasen pr. 9. april 2005

Bo2000 & Bo2003

(Bo2000)

- 88001-0001 ■ Bostøtteteam Vestlolland
Lolland - tværkommunal oprustning af den socialpsykiatriske indsats overfor blandt andet unge sindslidende
- 88001-0002 ■ Bostøtteteam Nordøst
Lolland - samarbejde amt / kommuner om bostøtte til særligt vanskeligt stillede unge sindslidende
- 88001-0003 ■ Etablering af bostøtteordning
Odense – bostøtte til sindslidende i egen bolig eller hjemtaget fra døgninstitution
- 88001-0004 ■ Bofællesskabet Prinsessegade Fredericia, fremover opgangsfællesskabet Fynsgade
Fredericia - opgangsfællesskab – vanskeligt stillede sindslidende og sindslidende hjemtaget fra døgninstitution
- 88001-0005 ■ Kommunal social bostøtte til sindslidende, der har ophold i boliger efter almen boligloven og i eget hjem (iht. Lov om Social Service §73)
Hobro - bostøtte - værestedstilbud
- 88001-0006 ■ Bofællesskab for sindslidende, Kildemarken
Ringsted – sindslidende hjemtaget fra døgninstitution – forebygge hospitalsindlæggelser
- 88001-0007 Individuelle bostøttetilbud i Brædstrup Kommune
Brædstrup – bostøtte og bostøttecenter
- 88001-0009 ■ Bo- og aktivitetstilbud i Sydthy kommune
Thy – botilbud og i samarbejde med socialpædagogisk værested
- 88001-0011 ■ Støttecenter Sjællandsgade
Randers – bostøtte og støttecenter
- 88001-0013 ■ Kollektiv husets afd. Udsigten
Randers – alternativt plejehjem
- 88001-0015 ■ Støttecenteret Etteren
Køge – støttecenter, venteliste
- 88001-0018 ■ Trænings-/udredningsbofællesskab for sindslidende
Århus – botræning, unge sindslidende
- 88001-0019 ■ Alternativt botilbud til de vanskeligt stillede sindslidende i Århus Kommune
Århus – botilbud til sindslidende der er funktionelt hjemløse

- 88001-0022 ■ Boenhed Laicos
Grindsted – botilbud og bostøttetilbud til ældre sindslidende
- 88001-0023 ■ Etablering af støttecenter for 12 - 14 psykisk syge i egen lejlighed i Kvaglund
Esbjerg – støttecenter, dobbeltdiagnosticerede
- 88001-0026 ■ Etablering af botilbud til sindslidende
Stenløse – socialpsykiatrisk botilbud til særligt vanskeligt stillede sindslidende
- 88001-0029 ■ Projekt udvidet bostøtte til særligt vanskeligt stillede sindslidende i Herning Kommune
Herning – bostøtte med døgn dækning
- 88001-0032 ■ Botilbud til sindslidende
Græsted – bostøtte via støttecenter til unge sindslidende
- 88001-0033 ■ Nyt botilbud til 10 sindslidende i socialpsykiatri-distrikt Øst
Ålborg – socialpsykiatrisk botilbud
- 88001-0034 ■ Tværkommunalt botilbud til sindslidende borgere i Bredebro, Løgumkloster og Skærbæk Kommuner
Sønderjylland – botilbud til unge sindslidende, heraf nogle dobbeltdiagnosticerede
- 88001-0038 ■ Bostøtteteam Falster
Falster – tværkommunalt – bostøtte til forebyggelse af hospitalsindlæggelser
- 88001-0041 ■ Etablering af 7 almene boliger til sindslidende med kommunal bostøtte, Buddinge Hovedgade 111, Gladsaxe.
Gladsaxe – bostøtte
- 88001-0042 ★ Etablering af botilbud og andre tilbud til sindslidende i årene 2000-2002
Nykøbing Falster – klyngebyggeri med bostøtte
- 88001-0044 ★ Døgn- og aktivitetstilbud for sindslidende i Sønderborg Kommune
Sønderborg – psykiatrisk botilbud til sindslidende fra amtets døgninstitutioner
- 88001-0045 ■ Ældrekollektiv til gerontopsykiatriske borgere
Ringsted – alternativt plejehjem til demente
- 88001-0047 ■ Bostøtte til særligt vanskeligt stillede sindslidende med særegen personlighed
Århus – bostøtte til særligt vanskeligt stillede sindslidende
- 88001-0048 ■ Projekt Bofællesskab
Egtved – socialpsykiatrisk botilbud
- 88001-0052 ★ Integration af bruger med behandlingsdom og andre svært syge
Ryslinge – bostøtte via støttecenter til særligt vanskeligt stillede sindslidende

- 88001-0054 ■ Udbygning af de nuværende socialpsykiatriske tilbud i Brøndby Kommune med yderligere 2 satellitboliger med personalestøtte til de sværest stillede sindslidende
Brøndby – bostøtte til særligt vanskeligt stillede sindslidende
- 88001-0056 ■ Nedbringelse af ventelisten til Socialpsykiatrisk hjemmestøtte i Århus kommune.
Århus – nedbringelse af venteliste til bostøtteordning
- 88001-0058 ■ Etablering af 9 døgnpladser i Hjørring Kommunes socialpsykiatri
Hjørring – bostøtte til sindslidende med det mål at de kan lære at magte at bo i egen bolig
- 88001-0060 ■ Støttecenter for sindslidende
Åbenrå – støttecenter
- 88001-0063 ■ Opgangsbofællesskab m/støttecenter for 12 psykiatiske borgere
Holbæk – socialpsykiatrisk botilbud med støttecenter
- 88001-0064 ■ Bofællesskabet Svanen for yngre sindslidende
Haderslev – bofællesskab for sindslidende hjemtaget fra amtlig døgninstitution, blandt andet unge sindslidende
- 88001-0065 ■ Varigt, intensivt støttetilbud
Skanderborg – differentierede botilbud for at undgå botilbud i amtet / hospitalsindlæggelser, blandt andet til unge sindslidende
- 88001-0068 ■ Støttecenter for sindslidende – botilbud
Børkop – aktivitetstilbud i form af værested
- 88001-0069 ■ Bostøtte til sindslidende med misbrugsproblemer
Maribo – opsøgende arbejde over for dobbeltdiagnosticerede med tilbud om at bruge værested
- 88001-0071 ■ Støttecenter med 10 boliger
Svendborg – socialpsykiatrisk botilbud med støttecenter
- 88001-0073 ■ Udvidelse af eksisterende bopladser ved Nordfyns Psykiatricenter
Nordfyn – udvidelse af socialpsykiatrisk botilbud, undgå hospitalsindlæggelser
- 88001-0076 ■ Kommunal Bostøtte til sindslidende, der har ophold i boliger efter almen boligloven og i eget hjem (iht. Lov om Socialservice § 73)
Hobro - bostøtte
- 88001-0145 ★ Grøn Oase
Ravnsborg – beskæftigelse på beskyttet arbejdsplads
- 88002-0001 ■ Opgangsfællesskab for misbrugere
Odense – botilbud til funktionelt hjemløse dobbeltdiagnosticerede

- 88002-0002 ■ Udbygning af botilbud til sindslidende i Odense Kommune ved etablering af støttecenter med 15 boliger og tilhørende fælleslokaler i år 2001
Odense – botilbud og støttecenter
- 88002-0004 ■ Renovering af eksisterende støttecenter Krathuset, der har 15 pladser samt udvidelse af stedet med 3 pladser i år 2000
Odense – støttecenter, opsøgende arbejde
- 88002-0005 ★ Projekt Vista Balboa
Odense – opsøgende arbejde, værested, pensionat, dobbelt-diagnosticerede
- 88002-0006 ■ Udvidelse af antal pladser i botilbud for sindslidende ved den selvejende institution Louisenlund samt udgifter til etablering ved flytning
Odense – botilbud og støttecenter
- 88002-0007 ■ Tværkommunalt bofællesskab for sindslidende
Ry – ikke tværkommunalt socialpsykiatrisk botilbud
- 88002-0008 ■ Støttecenter for sindslidende i Egebjerg Kommune
Egebjerg – botilbud og støttecenter
- 88002-0010 ■ Støtte til etablering af botilbud til sindslidende i årene 2000-2002
Ikast – socialpsykiatrisk botilbud
- 88002-0013 ■ Botilbud for sindslidende i Ceres Centret
Horsens – socialpsykiatrisk botilbud
- 88002-0014 ■ Bofællesskaber, Portugalsgade 10-12
København – socialpsykiatrisk botilbud og støttecenter
- 88002-0015 ■ Etablering af solistboliger i Arkaderne i Tingbjerg
København – socialpsykiatrisk botilbud
- 88002-0017 ■ Akutte døgnpladser for aktive psykisk syge alkoholmisbrugere og netværksfattige
Hjørring – akutbolig, hjemløse, netværkssvage, misbrugere, psykisk svage
- 88002-0020 ■ Enghavevej
Vejle – botilbud til unge sindslidende, raske unge samt voksne sindslidende
- 88002-0022 ★ Bo- og støttecenter med døgndækning til sindslidende Søbo II
Viborg – socialpsykiatrisk botilbud og støttecenter, venteliste
- 88003-0002 ■ Etablering af (4.) botilbud til udadreagerende sindslidende med 24 pladser
Københavns Amt – socialpsykiatrisk botilbud til udadreagerende sindslidende
- 88003-0003 ■ Etablering af bostøtteam tilknyttet det amtskommunale bo- og servicetilbud på Pedersvænge
Roskilde Amt – bostøtte og aktivitets- og værested

- 88003-0004 **★ Ombygning, renovering af Solvang og tilbygning til Solvang**
Roskilde Amt – udvidelse, renovering og omorganisering af socialpsykiatrisk botilbud til sindslidende, demente og hjerneskadede
- 88003-0005 **■ Botilbud til 6 særligt vanskeligt stillede sindslidende tæt ved Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland**
Vestsjællands Amt – socialpsykiatrisk botilbud til særligt vanskeligt stillede sindslidende
- 88003-0006 **■ Udvidelse af Kometen fra 8-10 pladser (Botilbud til særligt vanskeligt stillede sindslidende)**
Vestsjællands Amt – udvidelse af socialpsykiatrisk botilbud til særligt vanskeligt stillede sindslidende
- 88003-0008 **■ Bo og Netværk Nordøst. Botilbud iht. SER § 92-93**
Storstrøms Amt – socialpsykiatrisk botilbud
- 88003-0015 **■ Bo og netværk Møn, Landbruget**
Storstrøms Amt – et bo- og beskæftigelsestilbud
- 88003-0018 **■ Sundbygård - Udbygning af bocentrets nuværende pladstal ved indpasning af 19 moderne boliger i de eksisterende bygningsmæssige rammer**
Københavns Amt – udvidelse af socialpsykiatrisk botilbud
- 88003-0019 **■ Etablering af bofællesskab med 8 boliger som satellitboliger til det socialpsykiatriske bocenter Hedelund**
Københavns Amt – socialpsykiatrisk botilbud
- 88003-0020 **■ Etablering af satellitboliger til det socialpsykiatriske bocenter Sundbygård**
Københavns Amt – socialpsykiatrisk botilbud
- 88003-0021 **■ Etablering af bofællesskab i Bondetinget, Roskilde - satellitboliger til det socialpsykiatriske bocenter Lindegården**
København – socialpsykiatrisk botilbud
- 88003-0024 **■ Socialpsykiatrisk Boform (§92) for svært sindslidende i Tilst ved Århus**
Århus Amt – socialpsykiatrisk botilbud
- 88003-0026 **■ Fleksboliger til sindslidende med misbrug**
Frederiksborg Amt – socialpsykiatrisk botilbud, dobbeltdiagnosticerede, metodeudvikling
- 88003-0027 **■ Flexboliger, Lindevang**
Frederiksborg Amt – socialpsykiatrisk botilbud til sindslidende med normbrydende adfærd / dobbeltdiagnose
- 88003-0037 **■ Etablering af 2 pladser i det særlige boafsnit på Centret Enghaven, Søvind, 8700 Horsens: Botilbud til personer med svære kroniske lidelser**
Vejle Amt – socialpsykiatrisk botilbud til sindslidende med behandlingsdom / dobbeltdiagnose
- 88004-0001 **■ § 93 – Rehabiliteringsbosted i Viborg**
Viborg Amt - botræning

- 88004-0007 ■ Kollegiet. Botilbud iht. SER § 93
Storstrøms Amt – socialpsykiatrisk botilbud til unge sindslidende
- 88004-0010 ■ Tagabo - Funktionsopdelt botilbud til psykisk syge
København – socialpsykiatrisk botilbud
- 88004-0011 ■ HOSTEL - en netværksbaseret akutfunktion
Frederiksborg Amt - akuttillbud
- 88004-0013 ★ Differentieret integration i lokalområdet af vanskeligt stillede sindslidende borgere på Pensionatet Mette Marie
København – pensionat, integration i lokalsamfundet, vanskeligt stillede sindslidende
- 88005-0003 ■ Socialpsykiatrisk Bostøtte til sindslidende i ejendommen Marselisborg Allé 1 i Århus
Århus – bostøtte til dobbeltdiagnosticerede eller sindslidende med aparte adfærd
- 88007-0004 ★ Bruger Tænketaank Seminar - med fokus på beskæftigelses- og aktiveringstilbud
Vejle Amt og 3 kommuner – beskæftigelse, metodeudvikling
- 88007-0010 ■ Visiteret værested for de sværest kroniske sindslidende i henhold til Servicelovens §88
Frederikssund – visiteret værested for de svært sindslidende
- 88007-0017 ■ Seniorhuset / Seniorbostøtte
Helsingør – aktivitetstilbud og bostøtte til ældre sindslidende
- 88007-0018 ■ Værested / Klubtilbud
Høje Taastrup – væresteds- og klubtilbud til voksne og unge sindslidende
- 88007-0020 ■ Værested for sindslidende
Allerød - værested
- 88007-0021 ■ Initiativer til fremme af kvalitetsudvikling indenfor socialpsykiatrien
Hvidovre – kvalitetsudvikling af bostøtteordning
- 88007-0023 ★ Aktivitets- og Samværstilbud i forbindelse med botilbudet på Holtegården
Rødning – aktivitets- og samværstilbud
- 88007-0025 ■ Kickstart
Roskilde Amt – beskæftigelse, metodeudvikling
- 88007-0035 ■ Værested med undervisning og aktiviteter
Hvalsø – værested med samvær og undervisning
- 88007-0052 ■ Værestedet
Videbæk - værested
- 88007-0056 ■ Faglig udvikling og kvalitetssikring af tilbuddene på Lokalpsykiatrisk Støttecenter på Samsø
Samsø – udvikling af tilbud fra støttecenter

- 88007-0057 ■ Helhed i indsatsen: Etablering af værested / støttecenter / aktivitetshus for sindslidende i Broager og Gråsten kommuner
Broager og Gråsten – værested, støttecenter, aktivitetstilbud
- 88007-0059 ■ Jeg kan – du kan – vi kan
Brødstrup - støttecenter
- 88007-0063 ■ Fra Indlagt til Ansat
Korsør - beskæftigelse
- 88007-0064 ■ Støtte til hverdagslivets aktiviteter samt aktiviteten: "Ud af huset - mød andre" på baggrund af samarbejdsaftale
Tornved – værested, opsøgende arbejde, voksne og ældre sindslidende
- 88007-0067 ■ Butikken på Saltumvej
Ålborg – beskæftigelse, social integration, frivillige
- 88007-0069 ■ Værestedet med støttekontaktperson
Præstø – værested og støttekontaktpersonordning
- 88007-0076 ■ Støttecenter og værested for sindslidende borgere i Sydals Kommune, i aldersgruppen 18 til 67 år
Sydals – værested og støttecenter, opkvalificering af personale, særlig indsats over for etniske minoriteter og mænd
- 88007-0080 ■ Bo- og Aktivitetstilbud i Sydthy Kommune
Sydthy – et sammenhængende bo-, aktivitets- og støttetilbud
- 88007-0082 ■ 2 forsøgsgrupper med børn af psykisk syge
Odense – børnegrupper for børn med sindslidende forældre
- 88007-0087 ■ Udvidet åbningstid i Værestedet Pusterummet for sindslidende borgere
Gundsø – værested for unge sindslidende (aldersbegrebet tages lempeligt)
- 88007-0091 ■ Støttecentret Hygge Krogen
Læsø – værested for sindslidende, demente, hjerneskadede, adfærdsforstyrrede, pårørende
- 88007-0093 ■ Aktivitetscaféen
Herlev – beskæftigelse, social integration
- 88007-0100 ■ Udvikling af boformer for sindslidende
Storstrøms Amt – vidensindsamling om behov for botilbud
- 88007-0101 ■ Kropsudfoldelse - Revalideringstilbud til unge og voksne sindslidende
Storstrøms Amt – udvikling af større kropsbevidsthed som vejen til bedre funktionsevne, forebygge hospitalsindlæggelser
- 88007-0119 ■ Være- og aktivitetssted i Jægerspris
Jægerspris – støttekontaktpersonordning for hjerneskadede, værested for sindslidende, social integration, frivillige
- 88007-0123 ■ Café Sløjfens aktivitetsudvidelse
Hvorslev – kapacitetsudvidelse af værested

- 88007-0129 ■ Etablering af varige arbejdspladser til patienter med psykisk sygdom i den vestlige region af Sønderjyllands Amt
5 kommuner i Sønderjyllands Amt – beskæftigelse, metodeudvikling
- 88007-0132 ■ Projekt AKS (aktivitet og samvær)
Bjergsted – værested til sindslidende i egen bolig og i socialpsykiatrisk botilbud
- 88007-0135 ■ Værestedet
Morsø – værested med værkstedstilbud specielt målrettet mænd, opsøgende arbejde
- 88007-0138 ■ Projekt Bostøtteteam i Slangerup Kommune
Slangerup – værested, bostøtte, opsøgende arbejde over for sindslidende og hjerneskadede
- 88007-0148 ■ Projekt UPS: Unge Psykisk Syge i Gørlev Kommune
Gørlev – udvidet åbningstid i værested, unge sindslidende, herunder dobbeltdiagnosticerede
- 88007-0151 ■ I vækst og udvikling
Hals - værested
- 88007-0153 ★ Uoplyst
Esbjerg – kontaktsted og værested som del af den socialpsykiiske indsats over for sindslidende kvinder
- 88007-0159 ■ Årsredegørelse for Psykiatrien i Marstal Kommune
Marstal – støtte til beboere i socialpsykiatrisk botilbud og sindslidende i eget hjem
- 88007-0160 ■ Værested for vanskeligt stillede sindslidende
Gedved – værested og støttekontaktpersonordning for vanskeligt stillede sindslidende
- 88007-0161 ■ Bostøtte til særligt vanskeligt stillede borgere med sindslidelse
Stenløse – bostøtte til vanskeligt stillede sindslidende
- 88007-0162 ■ Dag basen
Varde - støttecenter
- 88007-0172 ■ Et værested ved navn Solkvisten
Sindal - værested
- (Bo2003)
94002-0001 ■ Børne - Unge Psykiatrisk Team på Bornholm
Bornholm – udredning af børn med psykiske lidelser
- 94002-0004 ■ Etablering af efterværn i form af støtte- og kontaktpersonordninger til psykisk syge børn og unge i Sorø Kommune
Sorø – støttekontaktpersonordning for børn og unge

Hjemløse

- 911241-0002 ■ Sygepleje - sundhed i værestederne
Odense – sygepleje via værested
- 911241-0007 ■ Slusebofællesskabet
§ 94 boform – unge hjemløse
- 911241-0008 ■ Tema Team – Døgnet rundt
Frederikshavn – akutovernatning, dog ej hjemløse der er sinds-
lidende
- 911241-0015 ■ Udvidelse af Alternativ Plejehjem – Fjordvang
§ 94 boform – alternativt plejehjem
- 911241-0023 ■ Oprettelse af akutboligfunktion på Det Beskyttede
pensionat Stormly
Ribe – akutbolig, hjemløse kvinder der ikke er berusede
- 911241-0024 ■ Projekt sygeplejerske
Svendborg – sygepleje via værested
- 911241-0026 ■ Udslusning-Efterforsorg-Forebyggelse-Bostøtte
§ 94 boform – udslusning og efterværn
- 911241-0029 ■ Bostøtte / efterværn på Frederiksberg
Frederiksberg – bostøtte til funktionelt hjemløse
- 911241-0031 ■ Etablering af lægeklinik på Roskildehjemmet og efterføl-
gende udvikling af klinikken til alternativ skadestue
§ 94 boform – alternativ skadestue til hjemløse der er psykisk
syge eller misbrugere
- 911241-0032 ■ Fra forsorgshjem til selvstændig bolig i forpligtende sam-
arbejde mellem kommune, boligselskab og Roskildehjemmet
§ 94 boform – botræning for hjemløse misbrugere uden dob-
beltdiagnose
- 911241-0033 ■ Bostøtte til hjemløse og andre ikke-etablerede borgere -
En langsigtet empowermentproces
Horsens – bostøtte, værested, social integration, frivillige
- 911241-0037 ■ Projekt for syge hjemløse
Christiania – sygepleje til hjemløse og funktionelt hjemløse
- 911241-0044 ■ Opfølgning af Nattjenestens arbejde
Århus – vejledning og opfølgning via natherberg
- 911241-0045 ■ Etablering af et alternativt plejehjem til brugere af §94
boformen Godrum
§ 94 boform – alternativt plejehjem
- 911241-0046 ■ Udvidelse af pladstallet for projekt Etablering af et alter-
nativt plejeafsnit på forsorgshjemmet Svenstrupgård samt
forlængelse af projektet
§ 94 boform – udvidelse af tilbud om sygepleje
- 911241-0047 ■ Etablering af en sygeafdeling til forsorgshjemmet
Svenstrupgård til såvel somatisk som psykisk plejekrævende
udstødte misbrugere
§ 94 boform sygepleje til misbrugere

- 911241-0048 ★ Den alternative boform
 Århus Amt – botilbud til misbrugere som ikke er sindslidende
- 911241-0054 ■ Bostøtte til hjemløse og andre ikke-etablerede borgere -
 En langsigtet empowermentproces
 Horsens – bostøtte til funktionelt hjemløse m.fl.
- 911241-0055 ■ Skurvognsbyen
 Odense – botilbud med social vicevært
- 911241-0056 ■ Boliger til hjemløse
 Nykøbing-Rørvig – botilbud med social vicevært
- 911241-0058 ■ Ungeindsatsen Saxenhøj
 § 94 boform – unge hjemløse, en projektevaluering
- 911241-0059 ■ Herberg med tilknyttet natvarmestue på Frederiksberg
 Frederiksberg – natherberg og natvarmestue
- 911241-0063 ■ Mødestedet - Bindeled til egen bolig
 § 94 boform – bostøtte via en café
- 911241-0066 ■ En anderledes livsstil
 Randers – unge hjemløse
- 911241-0067 ■ Bostøtte Bjerregade
 Fredericia – bostøtte på midlertidigt botilbud samt efterværn til
 hjemløse misbrugere
- 911241-0068 ■ Egenkultur i lokalmiljøet
 § 94 boform – botilbud, social integration
- 911241-0069 ■ Samarbejdsprojekt mellem Varde Kommune og Ribe Amt
 / Center Bøgely
 § 94 boform i samarbejde med kommune – udslusning fra § 94
 boform, metodeudvikling
- 911241-0070 ■ Nødovernatning / Natherberg
 Næstved - natherberg
- 911241-0071 ■ Efterforsorg fra Vibohøj
 § 94 boform - udslusning
- 911241-0072 ■ Alternativt plejehjem
 § 94 boform – alternativt plejehjem
- 911241-0074 ■ Projekt afrusning
 § 94 boform – bedre sygepleje af berusede hjemløse
- 911241-0075 ■ Nathjem for hjemløse narkoprostituerede kvinder i Århus
 Århus – nathjem for narkoprostituerede kvinder
- 911241-0080 ■ Havnegade 80
 Rødby – botilbud, botræning til hjemløse og funktionelt hjemløse
- 911241-0082 ■ Angakok
 Christiania – værested, hjemløse grønlandere
- 911241-0088 ■ Person til bostøtte
 § 94 boform - botilbud

- 911241-0101 ★ Plejekollektiv for hjemløse stofmisbrugere
København – alternativt plejehjem for hjemløse misbrugere
- 911241-0104 ■ Hyttelandsbyen
§ 94 boform – botilbud med social vicevært
- 911241-0107 ■ Bostøtteprojektet Langdammen 2
Viborg – botilbud med sigte på tilbud om egen bolig, skæve eksistenser
- 911241-0109 ■ Botilbuddet Boenheden Gl. Århusvej
Viborg – alternativt plejehjem
- 911241-0117 ■ Indretning og drift af akutafdeling på Roskildehjemmet
§ 94 boform - nattilbud
- 911241-0119 ■ Træningsbasen - Det er muligt
§ 94 boform – social træning af unge hjemløse
- 911241-0120 ★ Ikke oplyst
Brøndby – akutbolig og beskæftigelse til unge hjemløse
- 911241-0121 ★ Ikke oplyst
Hillerød - nattilbud
- 911241-0127 ★ Bliv i din bolig
Sorø – støtte til funktionelt hjemløse unge
- 911241-0131 ★ Sletten
Århus – botilbud til dobbeltdiagnosticerede
- 911241-0133 ★ Udredning af sygehjemløse via dagtilbud
§ 94 boform – sygepleje og aktivitetstilbud
- 911241-0135 ★ Ikke oplyst
Ålborg – botilbud med social vicevært
- 911241-0138 ★ Ikke oplyst
Ålborg – botilbud med social vicevært
- 911241-0140 ★ Hyttebyen ved Skamlingsvejen
Kolding – botilbud med social vicevært

15M

- 87131-0471 ★ Kvalitetsudvikling i udarbejdelsen af tværfaglige handleplaner for sindslidende med børn
Vinderup – handleplaner for børn med sindslidende forældre
- 87131-0491 ★ Ikke oplyst
SIND – støttekontaktpersonindsats, benzorådgivning
- 87131-0552 ■ Børn og deres psykisk syge forældre
Århus – støtte til børn med sindslidende forældre, kompetenceudvikling
- 87131-0556 ★ Udvidet brugerindflydelse på Kragelund: Vidensopsamling og formidling af erfaringer fra projektet ”Udvidet brugerindflydelse i Botilbuddet på Kragelund”
Århus – brugerindflydelse, formidling af projekterfaringer

- 87131-0621 ■ Brugerpolitik
Sønderjyllands Amt – bruger- og pårørendepolitik
- 87131-0645 ■ Netværk for Netværk - Hjælp til børnefamilier med sindslidende forældre i Fyns Amt
Fyns Amt – opbygning af et fagligt netværk, børn med sindslidende forældre
- 87131-0709 ■ Projekt aktiv fritid
Greve – fritidsaktiviteter for beboere med sindslidelse i et boligområde
- 87131-0715 ★ "Fra bruger til bruger" – kolonihaveprojekt, Bjergbyparken
Randers – aktivitetstilbud i en kolonihave, sindslidende udskrevet fra psykiatrisk hospital, mandegruppe og kvindegruppe
- 87131-0726 ■ Tværgående evaluering (analyse) af gennemførte 15M projekter med udgangspunkt i kontaktbegrebet
København – vidensindsamling om brugeropfattelser og medarbejderopfattelser af "kontakt" i 15M-projekter 1999-2000
- 87131-0732 ■ Metoder der virker
Århus – metodeudvikling i den socialpsykiatriske indsats
- 87131-0839 ■ Kvalitetsudvikling af socialpsykiatriske tilbud til gruppen af yngre sindslidende på den socialpsykiatriske boform Toftehøj
Aabybro – afinstitutionalisering af socialpsykiatrisk botilbud
- 87131-0842 ■ Implementering af Brugerpolitik for Psykiatrien i Nordjyllands Amt
Nordjyllands Amt – bruger- og pårørendepolitik
- 87131-0846 ■ Fællesprojekt for psykisk syge misbrugere / svært integrerbare brugere
Hjørring – værested for sindslidende som ikke benytter eksisterende tilbud
- 87131-0856 ■ Kommunal "hjemmeservice" til sindslidende
Helsingør – bostøtte til sindslidende og andre vanskelige personer
- 87131-0890 ■ Mobilt Støtteteam til hjemmeboende "vanskeligt stillede sindslidende" i Københavns Amt
Københavns Amt – sparring af frontpersonale i kommunernes socialpsykiatriske indsats
- 87131-0899 ■ RundtOm
Ikast – udredning af dobbeltdiagnosticerede
- 87131-0904 ■ Gallo Gartneriet - Grønt projekt for psykiatribrugere
Århus – skånejob til sindslidende
- 87131-0908 ■ Aflastningsfamilie-projektet (Tidligere: Projekt krisefamilie)
Århus Amt – aflastningsfamilietilbud til sindslidende

- 87131-0933 ■ Projekt Netværk
Hillerød – aflastningsfamilie eller aflastningsperson til sindslidende
- 87131-0938 ■ Pårørendeindsats i Maribo
Maribo – pårørenderådgivning via værested
- 87131-0952 ★ Ikke oplyst
Ålborg – udslusning fra psykiatrisk hospital
- 87131-0956 ■ Flyt i almindelig bolig
Hellerup – fra socialpsykiatrisk botilbud til almindelig bolig, metodeudvikling
- 87131-0963 ■ Bageriet Skalborglund – et beskæftigelsestilbud til sindslidende
Ålborg – skånejob, flexjob, social integration af sindslidende
- 87131-0975 ★ Metodeudvikling i Støtte- og Kontaktperson-ordningen i Århus Kommune
Århus – støttekontaktpersonordning for sindslidende, metodeudvikling
- 87131-0977 ■ De pårørendes inddragelse og funktion
Rønne – pårørendeindsats, fik mindre bevilling end ansøgt
- 87131-1012 ■ Differentieret integration af vanskeligt stillede sindslidende på DSI Pensionatet Mette Marie i Vanløse
København – socialpsykiatrisk botilbud, social integration af vanskeligt stillede sindslidende
- 87131-1017 ■ Etablering af værested for sindslidende i Them Kommune
Them - værested
- 87131-1029 ■ Den lokale samfundshjælper. En frivillig multiforening
Jægerspris – værested m.v., social integration af sindslidende
- 87131-1030 ■ Livshistoriefortælling som et pædagogisk redskab til formidling
SIND – livshistoriefortælling som metode i pårørenderarbejdet
- 87131-1034 ★ Ikke oplyst
Vestsjællands Amt – uddannelse af medarbejdere i botilbud
- 87131-1040 ★ Ikke oplyst
Nørhald – kvalitetsudvikling af værested
- 87131-1054 ★ Dobbelthjælp til dobbeltramte
Århus – metodeudvikling i arbejdet med dobbeltdiagnosticerede i botilbud
- 87131-1056 ■ Aktivitets- og Udviklingscenter for svært psykisk syge i nyt botilbud
Tilst – aktivitetstilbud til beboere i socialpsykiatrisk botilbud, vanskeligt stillede sindslidende, blandt andet dobbeltdiagnosticerede
- 87131-1063 ■ Kvalitetsudvikling i arbejdsplaceringen af sindslidende
Ribe Amt – beskæftigelse, metodeudvikling

- 87131-1086 ★ Bivognen
Åkirkeby - skånejob
- 87131-1089 ★ Personaleudvikling på Københavns Kommunes social-
psykiatriske bocentre
København – kompetenceudvikling af medarbejdere i socialpsy-
kiatriske botilbud
- 87131-1090 ★ Ikke oplyst
Odense Universitet – støtte til studerende med sindslidelse
- 87131-1091 ★ Ikke oplyst
§ 94 boform – indsats over for sindslidende
- 87131-2005 ★ Ikke oplyst
Sorø - akuttefon
- 87131-2006 ★ Ikke oplyst
Odder – arbejde med sindslidende med respektive uden mis-
brug under samme tag
- 87131-2007 ★ Aflønning af værestedsmedarbejder
Hvidovre – værestedstilbud til enlige ældre
- 87131-2008 ★ On-side – en klub for unge sindslidende
Ålborg – klubtilbud til unge sindslidende
- 87131-2009 ★ Ikke oplyst
Nordjyllands Amt – brugerindflydelse i socialpsykiatriske botil-
bud
- 87131-2010 ★ Opfølgning på oplysningsvideo ”SIND – en brochure på
video”
SIND – oplysningsvideo til etniske minoriteter og socialpsykia-
trien og socialektoren

Udsatte

- 911241-0015 ■ Udvidelse af Alternativ Plejehjem – Fjordvang
§ 94 boform – alternativt plejehjem
- 911711-0026 ★ Udviklingsprojekt om netværksrådslagning på hjemløse-
området
§ 94 boform - metodeudvikling
- 911711-0036 ★ Forlængelse af SKP
Pilotprojekt for Socialministeriet, metodeudvikling og udvikling
af samarbejde mellem § 94 boform og kommuner
- 911711-0047 ★ Gruppearbejde med brugerne på Roskildehjemmet
§ 94 boform - metodeudvikling
- 911712-0012 ★ Trivselsværksted (rapport fra tre trivselsværksteder i hver
sin by)
Hjørring, Skive, Åbenrå – værkstedsaktiviteter på værested

- 911713-0010 ■ Aktivering / behandling af langvarige kontanthjælpsmodtagere med misbrug samt særligt socialt udsatte grupper / klienter
Lyngby-Tårnbæk – socialt udsatte, aktivering og behandling
- 911713-0013 ■ Dansk Røde Kors, Hovedstadens Natterberg / Udslusningslejlighed, Kettegårds Allé 14 A, 1. t.h., 2650 Hvidovre
Hvidovre – udslusning fra kvindekrisecentre, etniske kvinder
- 911713-0019 ★ Udvidelse af åbningstid i Kirkens Korshærs Kontaktcenter
København - værested
- 911713-0026 ★ Ikke oplyst
Gedser - værested
- 911713-0039 ★ Opsøgende kontakt og støtte til hjemmeboende sindslidende i alderen 35-60 år
Hørsholm, Karlebo – støtte til voksne sindslidende der bor hos deres forældre, opsøgende arbejde
- 911713-0044 ■ Mobil sygepleje til misbrugere i Silkeborg
Silkeborg – sygepleje via varmestue
- 911713-0050 ■ Udvikling af væresteder i Danmark
Landsforeningen af væresteder og Sammenslutningen af Næruvalg i Danmark – vidensindsamling, kvalitetsudvikling af arbejdet på væresteder
- 911713-0051 ■ Bostøtte for socialt udsatte og udstødte
Vojens - bostøtte, socialt udsatte
- 911713-0053 ■ Fra tanke til handling
Ringkøbing Amt – aktivering, behandling, unge alkoholmisbrugere
- 911713-0054 ★ Trivselsværksted (rapport fra 2 trivselsværksteder i hver sin by)
Kibæk, Århus – værkstedsaktiviteter på værested
- 911713-0085 ★ Varmestuen ”Hotel Jens”
København – udvidet åbningstid i varmestue
- 911713-0111 ■ Center for Rådgivning og Forandring (CRoF)
Søllerød – behandling, social indsats, halvgamle mandlige alkoholikere
- 911713-0178 ★ Bostøtte til Metodistkirkens Hjemløsekollektiver
København – bostøtte, mænd med alkoholmisbrug
- 911713-0242 ■ Alternativt Plejehjem
Helsingør – alternativt plejehjem til misbrugere, ofte unge misbrugere
- 911713-0250 ■ Individuel personstøtte - hjælp til selvhjælp: Et bidrag til lindring, omsorg, identitet, selvværd og mulighed for bedre liv
Ballerup – støttekontaktpersonordning for misbrugere, metodeudvikling

- 911713-0253 ■ Bostøtte: Ved Sønderåen
Vejle – bostøtte til dobbeltdiagnosticerede
- 911713-0278 ★ Botilbud til udsatte personer
Tønder – bostøtte til dobbeltdiagnosticerede, metodeudvikling
- 911713-0296 ■ Alternativt plejehjem, Overmarksgården
Kolding – alternativt plejehjem til misbrugere
- 911713-0307 ■ Lænkens Sommerhøjskole og Miniefterårsferie i 2003
Lænken – koloni og ferie, familier med alkoholmisbrug
- 911713-0339 ★ ”Stedet” – et kompetenceudviklingscenter for misbrugere
Fakse – midlertidigt botilbud, misbrugere
- 911713-0364 ■ Etablering af bostøtte team for socialt udstødte i Randers Kommune
Randers – bostøtte, værested, misbrugere og dobbeltdiagnosticerede
- 911713-0386 ★ Akut-indsatsen
Århus Amt – nattilbud til hjemløse med misbrug eller dobbeltdiagnose for at få dem ind på § 94 boform eller lignende
- 911713-0419 ★ Natcafé
København – nattilbud til hjemløse
- 911713-0420 ★ Idrætshus for psykisk syge
København – idrætstilbud til sindslidende
- 911713-0421 ★ Samværs- og aktivitetssted for psykisk syge i Vanløse
København – værested, sindslidende
- 911713-0424 ★ Kollegielignende boliger til unge psykisk syge / unge med psykosociale problemstillinger
København – botilbud, livstræning, unge sindslidende
- 911713-0426 ★ Botilbud til psykisk syge stofmisbrugere
København – botilbud, dobbeltdiagnosticerede
- 911713-0427 ★ Plejekollektiv til ældre selvhjulpne stofmisbrugere
København – plejekollektiv, ældre misbrugere
- 911713-0429 ★ Social vicevært til bofællesskab for grønlandske kvinder.
Koføeds Skole – botilbud med social vicevært, grønlandske kvinder
- 911713-0430 ★ Bofællesskab til socialt udsatte grønlændere ”Projekt Illu”
København – botilbud, hjemløse grønlændere
- 911713-0431 ★ Skæve boliger – opgangsfællesskaber
København – botilbud, misbrugere, sindslidende, dobbeltdiagnosticerede
- 911713-0432 ★ Samværs- og aktivitetssted for psykisk syge i Valby
København – værested, sindslidende
- 911714-0129 ■ Mentorordning for familier med anden etnisk baggrund med et handicappet barn i en dansk specialskole og skolefritidsordning
Århus – metodeudvikling, etniske familier med handicappet barn

Krisecentre

- 95001-0002 ■ 3 pladser på familiepensionen Ellengården
Ellengården – efterværn for kvinder fra kvindekrisecentre i Århus
- 95001-0010 ■ Flere pladser i eksisterende fysiske rammer
Ringsted Krisecenter - kapacitetsudvidelse
- 95002-0001 ■ Kursus og seminarievirksomhed for lønnet og ulønnet personale
Landsorganisationen af kvindecetre i Danmark - uddannelses-tilbud til personale på centrene
- 95002-0003 ■ Kursusaktiviteter mhp. opkvalificering af medarbejdernes viden omkring voldsramte kvinder og voldens indvirkning på deres børn
Ellengården - opkvalificering af medarbejdere
- 95002-0005 ■ Faguddannet personale på krisecenter, socialrådgiver
Hillerød Kvindeceter – ansættelse af socialrådgiver
- 95002-0014 ■ Fagligt løft
Hjemmet Krisecenter i Nykøbing Falster – ansættelse af socialrådgiver
- 95002-0015 ■ Kvindekrisecenter Bornholm
Kvindekrisecenter Bornholm – ansættelse af vikar for at sikre døgnåbent
- 95002-0019 ■ Kursusvirksomhed for ulønnede medarbejdere i Dannerhuset krisecenter
Dannerhuset – opkvalificering af frivillige medarbejdere
- 95002-0029 ■ Pædagog til etniske familier
Frederiksværk Krisecenter – ansættelse af pædagog til etniske familier med børn
- 95002-0031 ■ Kursus i kvalitetsudvikling
Nørresundby Krisecenter – opkvalificering af medarbejdere
- 95002-0033 ■ Tolkebistand til 4 nordjyske krisecentre
Kvindecetrene i Frederikshavn, Hjørring, Hobro og Nørresundby - tolkebistand
- 95002-0035 ■ Børnepersonens samtale med børn
Frederikshavn Krisecenter – efteruddannelse af pædagog
- 95002-0037 ■ Samtale med børn
Viborg Kvindeceter - efteruddannelse af pædagog
- 95002-0042 ■ Pædagog i børnehøjde – særligt til etniske børn
Fredericia Kvindeceter - ansættelse af pædagog til etniske familier med børn
- 95002-0047 ■ Supervision i børnefamiliearbejdet i Egmontgården
Egmontgården – supervision i børnefamiliearbejdet

Appendix 5. Summary

The report is an annual report prepared for the Ministry of Social Affairs in Denmark describing the development tendencies which have emerged in 262 projects targeted at the socially vulnerable in 2004. The projects involved are those which have received financial project grants from one of five funds from which the Ministry allocates grants. The support for the projects in 2004 amounts to approx. DKK 150 mill. The funds are provided by an annual appropriation on the Budget, and were first granted in 1990.

The purpose of the report is to provide the Ministry of Social Affairs with knowledge on which to base future decisions on how funds are to be allocated; that is, which grants to establish, their purpose and target groups.

The objective of grant support to social projects is to provide municipalities, counties or private organisations with the time and finances to carry through projects which develop or strengthen efforts made for different socially vulnerable groups. The hope is that they will then continue the efforts for their own funds after the project has reached its end. Furthermore, it is hoped that some of the experience gained from the projects can be used as examples of “good practice” and form the basis of efforts towards socially vulnerable groups elsewhere in Denmark.

The five funds have overlapping target groups and objectives. In the analysis of the development tendencies in the reporting projects, the focus for each individual fund has been on whether the purpose of the project has been fulfilled, whether the objective has been attained, and how the project has tackled the issues at hand.

The Fund 'Bo2000' & 'Bo2003'

This fund is the largest of the five. It was established in 2000 and extended in 2003. The target group is non-admitted persons with mental health problems. The objective of the major part of the projects is to establish or develop offers of housing and domestic support. However, there are also a number of projects working with drop-in centres and offers of activities and jobs.

Out of the funded projects, 117 have prepared reports. The projects vary a great deal in that they typically aim at reinforcement of the local social psychiatric effort, which differs greatly from one region to the next.

Most of the projects offer exclusive programs for the mentally ill, that is to say programs with only the target group as users, such as offers of housing or drop-in centres. However, there are also projects working with inclusive programs. One example is a housing offer for both mentally healthy youth and those with mental health problems. Another is a work program, where the those with mental health problems come into contact with customers, suppliers and colleagues without mental illness. Likewise, there are projects which challenge the 'not in my back yard' problem by making a local community effort to integrate the mentally ill.

The fund 'Homeless'

The fund was established in 2000. The target group is the homeless and the functionally homeless, that is, people who have a home, but who are not able to function in it. Reports have been prepared by 48 projects.

A great deal of the reports are made up of status reports from ongoing projects, and it is therefore difficult to draw any concrete conclusions about the results or whether the project activities will continue under municipal, county or private management when at the end of the project timeline.

A great many of the projects are carried out in the four largest municipalities in Denmark, emphasising the fact that homelessness to a large degree is an urban phenomenon. The general impression is that the funds are used to support projects targeting the homeless who are not suited for existing programs, either by extending the established offers, or by setting up completely new and independent offers.

Many of the projects are implemented under the management of the Danish social pensions, whose responsibility it is to offer the homeless temporary housing and who have registered that many of their users never manage to leave homelessness behind.

The most frequent programs are offers of housing and domestic support. An example of housing offer could be an 'alternative nursing home' – rest homes specially established for the homeless. An example of a domestic support offer could be a sort of 'social landlord' – a community worker – a social worker attached to non-traditional housing offers especially for the homeless, or the functionally homeless. Furthermore, there are a number of projects working with emergency offers and drop-in centres or shelters.

The fund '15M'

The fund was established in 2001. The target group is persons with the mental health problems. 44 projects have prepared reports.

The general impression is that the funds have been used to support projects working with a wide range of target groups – those with mental health problems and people in a generally unfortunate situation, their relatives and children, young people with mental health problems, and finally personnel in the social psychiatry sector.

The most frequent program involves method development and continuing education of personnel in the social psychiatry sector.

The fund 'Socially Vulnerable'

This grant was established in 2002. The target group is all categories of socially vulnerable individuals. Reports have been prepared by 38 projects.

The majority of the reports are status reports and it is therefore not possible to draw any concrete conclusions about results or whether the project activities will continue under municipal, county or private management when the project stops.

The most frequent programs include offers of housing, drop-in centres or shelters and alternative nursing homes.

In the analysis of these reports, an attempt has been made to differentiate between projects aimed at preventing the target group from becoming progressively marginalized and projects aimed at improving the quality of life of the target group. Both types of projects exist, and both report mainly positive results.

The working method for most projects is method development in a broad sense, such as development of methods not unfamiliar to Denmark, but new in the locality where the project is being implemented.

The fund 'Crisis Centre'

The grant was established in 2003. The objective of the grant is to increase the capacity and quality of the women's crisis centres in Denmark – an offer to battered women and their children. The fund has granted project support to a major part of the 38 women's refuges in Denmark. 15 projects have prepared reports.

The majority of the projects are newly established, but results so far indicate that the projects will be able to fulfil their objectives. However, the projects differ: projects whose purpose is to improve the quality of programs at crisis centres for women generally indicate positive results, whereas projects to increase the capacity of crisis centres for women seem to have had a turbulent start.

In the quality development projects, it is not cases of the development of new methods, but rather the implementation of familiar methods: educational efforts towards the children of the women who move into the crisis centre, a social-professional effort in the casework of the women's situation and interpreter in connection with ethnic families.

